

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliarvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DCXLIX. ad annum DCLXXVI.

Parisiis, 1644

Secretarivs II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15300

rum piam confessionem destruere, qui vnam in Christo Deo voluntatem & operationem prædicare præsumunt, petimus, licet minime ignoranda, attamen propter ordinem gestorum referare omnibus nobis per accusationes aliquas obnoxiorum huiusmodi excessum, quatenus opportune rationabiliterque examinatio subsequatur, maxime plenius pertractantes eorum commissum per ea quæ ab eis contra immaculatam fidem conscripta sunt.

SECRETARIVS II.

In nomine Domini Dei saluatoris nostri Iesu Christi, imperii domini Constantini piissimi Augusti anno nono, sub die octauo Idus Octobris, indictione octaua.

PRÆSIDENTE sancto ac beatissimo Martino papa sanctæ sedis apostolicæ vrbis Romæ, propositis sacrosanctis & venerabilibus euangeliis in ecclesia Domini Dei & saluatoris nostri Iesu Christi, quæ vocatur Constantiana, residentibus etiam viris venerabilibus, pariterque cum eo audientibus:

Maximo sanctissimo Aquileiensi episcopo.	Peregrino Messanensi episcopo.
Deusdedit sanctissimo Caralitano episcopo.	Romano Cebellitano episcopo.
Mauro Cæsenate episcopo, & Deusdedit presbytero, agentibus locum Mauri sanctissimi episcopi Rauennatis ecclesiæ.	Crescente Lucrensi episcopo.
Sergio Tempsanensi episcopo.	Felice Agrigentino episcopo.
Reparato Manturianensi episcopo.	Marcellino Clusino episcopo.
Epiphanio Albanensi episcopo.	Geminiano Volaterrano episc.
Benedicto Aiaceno episcopo.	Mariniano Populoniensi episc.
Iuliano Hostano episcopo.	Luminoso Tifernistiberinorū ep.
Papinio Vibonensi episcopo.	Potentino Belliternensi episcopo.
Maximo Pisfaurensi episcopo.	Mauro Tuscanensi episcopo.
Luciano Leontineni episcopo.	Adeodato Spoletano episcopo.
Viatore Hortonensi episcopo.	Ioanne Pæstano episcopo.
Bonito Formiano episcopo.	Gaudioso Reatino episcopo.
Maioriano Prænestino episcopo.	Laurentio Taurianensi episcopo.
Germano Numanensi episcopo.	Ioanne * Trapeiano episcopo.
Laurentio Perusino episcopo.	Luminoso Salernitano episcopo.
Caroso Faralitano episcopo.	Sabbatio Buxento episcopo.
Martiano Mebiensi episcopo.	Ioanne Tarentino episcopo.
Barbato Sutрино episcopo.	Rufino Sipontino episcopo.
	Adeodato Amerino episcopo.
	Gaudioso Capuano episcopo.
	Bonito Ferentinate episcopo.
	Mauro Senogallienensi episcopo.
	Mauroso Anconitano episcopo.

ANNO
CHRISTI
649.

Bono Ficuculensi episcopo.	Barbato Cumano episcopo.
Fortunato Auximate episcopo.	Felice Tarracinenſi episcopo.
* Thomate Lunenſi episcopo.	Oportuno Anagnino episcopo.
Bonito Feretofpolimartio episc.	Firmino Blerano episcopo.
Maximo Trocalitano episcopo.	Iobiano Firmano episcopo.
Paſchale Blandano episcopo.	Anaſtaſio Narnienſi episcopo.
Luminoſo Marforum episcopo.	Theodoro Tyndaritano episc.
Glorioſo Camerino episcopo.	Sapientio Numentano episcopo.
Decorato Tiburtino episcopo.	Maximo Meſinate episcopo.
Amabile Oſtienſi episcopo.	Gratioſo Nepeſino episcopo.
Albino Portuenſi episcopo.	Leontio Neapolitano episcopo.
Palumbo Fundano episcopo.	Paſchale Thermitano episcopo.
Theoſofo Cōtronenſi episcopo.	Oportuno Piſano episcopo.
Scholaficio Fanenſi episcopo.	Donato Marianenſi episcopo.
Elia Lilybatano episcopo.	Bonoſo Alerino episcopo.
Aquilino Aſiſinati episcopo.	Peregrino Liparitano episcopo.
Eufebio Atellano episcopo.	Boethio Cornenſi episcopo.
Martino Centumcellenſi episc.	Valentino Turritano episcopo.
Lubentino Stabienſi episcopo.	Luminoſo Bonenſi episcopo.
Mauro Senate episcopo.	Creſcentio Libyenſi episcopo.
Læto Lucano episcopo.	Stephano Popilienſi episcopo.
Theodoro Roſellano episcopo.	Callioniſto Hadrianenſi episc.
Andrea Hydruntenſi episcopo.	Ioanne Vicoſabinatē episcopo.
Iuſto * Tauromenitano episc.	Potentino Polenſi episcopo.
Felice Panormitano episcopo.	Leontio Fauentinate episcopo.
Laurentio Tudertino episcopo.	Donato Saſſinate episcopo.
Ioanne Carinenſi episcopo.	Ioanne Vnnogoritano episcopo.
Albino Signenſi episcopo.	Stephano Dorenſi episcopo.
Auguſtino Squillacino episcopo.	Ioanne Gabopolitano episcopo.
Ioanne Rhegitano episcopo.	Victoriano Vzalenſi episcopo.

*Martinus ſanctiſſimus ac beatiffimus episcopus ſanctæ Dei
eccleſiæ catholicæ atque apoſtolicæ
urbis Romæ, dixit:*

Beatus Dauid ad Dominum dicit: *Iuſtitia & iudicium* Pſalm. 88.
præparatio ſedis tuæ: Miſericordia & veritas præibunt ante fa-
ciem tuam. Hanc igitur præparationem per veritatem geſto-
rum ad gloriam eius, & imitationem ſacræ ſedis ſuæ pro-
perans opportune perficere, & ſancta Synodus nobiſcum
conſiſtens venerabilium ſacerdotum, vt ex hoc præcipue
in eum gloriatur in hoc, quod intelligit & cognoscit Do- Jer. 9.
minum, & facit iudicium & iuſtitiam in medio terræ: ſtu-
duit competenter non antea per ſcripta eorum qui accu-
ſati ſunt, cauſam illorum diſcutere, donec per querulan-

Concil. Tom. 15.

L ij

tium institutiones respexerit hanc, & addiscere valuerit, illud videlicet, quod per sapientiam bene placuit Salomoni, adimplens, quod dicit: *Antequam scruteris, non reprehendas: intellige prius, & tunc increpa: antequam audieris, non respondeas.* Nempe licet apertissima est contrariorum reprehensio, verumtamen oportet & his quæ clara sunt, ad eorum examinationem ordinem conseruari ab his qui secundum Deum scrutari deputati sunt: quatenus ita cum oratione cooperantē inueniamus & confessorem Deum, qui dicit: *Vbi sunt duo vel tres congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum.* Offerantur ergo secundum pie complacitam omnibus nobis consequentiam per eos, quorum interest, siue de nostro venerabili scrinio, dilectissimum primicerium & notarios querulantium denominatos temeratores cum omni reuerentia secundū ordinem submonitio.

Theophylactus primicerius notariorum apostolicæ sedis, dixit:

Suggero vestræ sacratissimæ beatitudini, quoniam præforibus adstat venerabilis secreti vestri, Stephanus reuerendissimus episcopus Dorensis, primus Hierosolymitani ecclesiastici Concilii, aditum sibi expetens in vestra sacratissima Synodo: & quidem desiderat innotescere quid præcipitis.

Martinus sanctissimus & beatissimus episcopus sanctæ Dei ecclesiæ catholicæ atque apostolicæ urbis Romæ, dixit:

Stephanus reuerendissimus episcopus Dorensis secundum petitionem suam introeat, & competenter quæ ei videntur edifferat.

Stephanus reuerendissimus episcopus Dorensis coram sancto Concilio adstans, dixit:

Postulobeatitudinem vestram, si placet, præcipere humanitatis meæ libellum suscipi, & coram sanctitate vestra recenferi.

Martinus sanctissimus ac beatissimus episcopus sanctæ Dei ecclesiæ catholicæ atque apostolicæ urbis Romæ, dixit:

Secundum supplicationem memorati reuerendissimi Stephani episcopi Dorensis, libellus eius suscipiatur, & lectioni pandatur.

ANNO
CHRISTI
649. *Et accipiens Anastasius notarius regionarius apostolicæ sedis, de
Græco in Latinam linguam interpretatum, relegit in his.*

*facerdo-
talium fe-
dium

Sanctæ apostolicæ Synodo, secundum gratiam Dei & regularem auctoritatem præsentis in ea Martini ter beatissimi papæ congregatæ in hanc antiquam almamque urbem Romam, pro confirmatione sacra & defensione paternarum & synodaliū catholicæ ecclesiæ definitio-
num vel promulgationum, Stephanus per misericor-
diam Dei episcopus, & primus Hierosolymitanæ * fa-
cerdotali sede existens dioceseos, suggero quæ subter
adnexa sunt:

Benedictus Deus & pater Domini nostri Jesu Christi, pater 2. Cor. 1.
miserationum, & Deus totius consolationis, qui consolatus est nos
per sacratissimū in idipsum & sacerdotalem conuentum
sanctitatis vestræ in omni tribulatione nostra, quæ facta
est nobis propter sanctam catholicam eius ecclesiam, ab
aduersantibus verbo fidei. Hanc etenim beatissime in
pace & tranquillitate consistentem veluti fluctus imma-
nes irruentes per suam hæresim turbauerunt, prius qui-
dem Theodorus Pharanitanæ ecclesiæ quondam episco-
pus; postmodum autem Cyrus Alexandrinus antistes,
item Sergius Constantinopolitanus, nec non successores
eius Pyrrhus & Paulus. Hi namque Apollinaris & Seue-
ri dogmata hæreticorum renouare ausi sunt, per hoc,
quod prædicauerunt vnam voluntatem & operationem
diuinitatis & humanitatis Christi dogmatizare, quorum
scripta testantur contra omnem præseminatam orbem
terrarum, ad deceptionem simplicium: qui studuerunt
non solum exponere audacter & conscribere, sed & di-
uulgare contra paternas & synodales ecclesiæ institutio-
nes in aperto nisi sunt, & tam per capitulorum seriem
super ambone cum anathematis vinculo, qui sic non sa-
peret, & secundum sensum eorum recitatam, quamque
per sententias & subscriptiones ac gestorum monimen-
ta. Ac per hoc vniuersam catholicam ecclesiam in his
conturbantibus memoratis viris, iuxta quod beatus Ie-
remias inquit: *Confusi sumus, quia audiuimus improperium: Jerem. 51.*
dereliquimus in confusione vultum nostrum, quia introierunt a-
lienigenæ in sanctuarium nostrum: & propterea aliquando

Theodorus
hic primus
auctor hæ-
resis Mono-
thelitarum.
In 6. tamen
Synodo
Act. 15. di-
citur Ser-
gius Con-
stantinop.
primus scri-
psisse de
impio hoc
dogmate.

Ier. 9. quidem aquam capiti, & oculis fontes lacrymarum exquirebamus, vbique omnes fideles huiusmodi miseram calamitatem plorantes: aliquando autem pennas columbæ secundum beatum Dauid, & volumus & annuntiemus hæc omnia omnium proposita, * sed dico autem summæ vestræ & principale, ad medicinale consultum emerſi vulneris: quippe quoniam hoc potestatiue olim & ab antiquitus facere per apostolicam siue canonicam consuevit auctoritatem, dum aperta lucubratione non solum clauis regni calorū creditæ sunt ei, atque ipse tantummodo ad aperiendum eas fidelibus quidem digne, minime autem euangelio gratiæ credentibus iusta claudere magnus secundum veritatem, & princeps apostolorum meruit Petrus: sed etiam & pascere primus iussus est oues catholicæ ecclesiæ, cum Dominus dicit: *Iohan. 21.* *Petre, amas me? Pisce oues meas: Et iterum ipse præcipue ac specialiter firmam præ omnibus habens in Dominum Deum nostrum & immutabilem fidem, conuertere aliquando & confirmare exagitados confortes suos & spirituales meruit fratres, vtpote dispensatiue super omnes ab ipso qui propter nos incarnatus est Deus, potestatem accipiens & sacerdotalem auctoritatem. Quod utique sciens beatæ memoriæ Sophronius quondam patriarcha sanctæ Christi Dei nostri ciuitatis, sub cuius diocese fungebatur sacerdotale officium, non acquiescens omnino carni & sanguini, sed sola quæ Christi sunt iuxta sanctitatem vestram excogitans, studuit meam humilitatem sine mora pro huiusmodi tantummodo capitulo cum sua suggestione ad hanc apostolicam magnamque dirigere sedem, in scripto atque sine scripto, per me supplicem vestrum omnium prædictorum virorum adaperiens nouitatem, quam videlicet contra orthodoxam fidem memorati viri exponere ausi sunt. Quippe nam & ipse, dum adiuueret, superius dictis temeratoribus in oriente validissime contradixit, contestans eos & admonens, vt a propria hæresi quiescerent, & ad rectam patrum fidem remearent, dans in duobus libris sexcenta testimonia patrum, ad euictionem impietatis eorum, & veritatis ostensionem. Quos quidem reuocare minime valuit; commouit autem eos contra se ad insidias & ma-*

Auctoritas
Romanæ
se dis.
Matth. 16.

Luc. 22.

Sophronii
scripta cõ-
tra Mono-
thelitas.

* forte se-
di, dico
autem

ANNO
CHRISTI
649.

lignam detractionem: sed nullo modo propter hoc reuer-
ritus est omnino ille, nec timuit timorem vbi non est
timor, quoniam iustus sicut leo confidit. zelo autem Proverb. 28.
Dei & fiducia repletus, duxit me indignum, & statuit in
sancto Caluarie loco, vbi propter nos ipse qui super
nos secundum naturam Deus est, Dominus noster Iesus
Christus sponte crucifigi secundum carnem dignatus est:
& ibi alligauit me vinculis indissolubilibus, dicens: Tu
dabis rationem ipsi, qui propter nos secundum carnem
in hoc sancto loco sponte crucifixus est Deus, quando
cum gloria in terribili eius aduentu iudicaturus est viuos
& mortuos, si distuleris & postposueris fidem eius peri-
clitantem, licet ego hoc facere corporaliter, vt nosti,
propter emerfam ex nostris peccatis incurfionem Sarra-
cenorum præpedior. Quantocyus ergo de finibus terræ Romæ fun-
damēta or-
thodoxæ
doctrinæ.
ad terminos eius deambula, donec ad apostolicam se-
dem, vbi orthodoxorum dogmatum fundamenta exi-
stunt, peruenias, non semel, non bis, sed multo sapius a-
periens sacris viris ibidem consistentibus omnia secun-
dum veritatem, quæ in istis partibus mota sunt, & non
quiescas instantius expetens atque exorans eos, donec ex
apostolica prudentia, quæ in Deo est, ad victoriam iu-
diciū perducere debeant, & nouiter introductorum
dogmatum perfectam faciant secundum Canones de-
structionem, & ne secundum quod beatus Apostolus 1. Tim. 2.
ait, sicut cancer pasquam in amplius inueniant, depa-
scentes simpliciorum animas. Igitur in his pertimescens
ego atque perterritus, propter impositam mihi terribi-
lem in tremendo & venerabili loco coniurationem, nec
non & creditum mihi ex Dei permisso episcopale mini-
sterium considerans, sed & supplicationes omnium pe-
ne habitantium orientalium tractum reuerendissimo-
rum episcoporum & Christianorum populorum, con-
sonanter prædicto beatæ memoriæ Sophronio ad hoc
me inuitantium, vtpote primum Hierosolymitanæ diœ-
ceseos, peruenire; *non dedi, secundum scripturam, som-* Psal. 137.
num oculis meis, & palpebris meis dormitationem, & requiem
temporibus meis, quatenus adimplere debuisssem huiusmo-
di desiderabilem iussionem: sed absque vlla mora pro-
pter hoc ipsum tantummodo huc properaui: a quo tem-

pore tertio visus sum vestris apostolicis adesse vestigiis, expetens ac deprecatus, vt quod ille & omnes libenter postulare noscuntur, hoc est, fidei Christianorum periclitanti manum porrigere. Quod addiscentes contrarii, non leuibus me implicuerunt afflictionibus, præceptiones propter me per loca & prouincias dirigentes, quatenus comprehendi, & ferris constrictus ad eos deberem destinari, sicut omnes cognoscunt. Sed Dominus auxiliatus est mihi, & liberauit me ab omnibus persequentibus me, ideoque ad propositum currentem, & ad brauium properantem vestræ apostolicæ sedis. Neque despexit Deus preces cum lacrymis oblatas supplicum suorum, sed excitauit non equidem mediocriter præcessores apostolicosque præfules in commonitione, nec non contestatione prædictorum virorum, licet nullo modo eos flectere potuerunt. Excitauit autem & nunc, ex Dei voluntate qui præsidet, dominum nostrum Martinum ter beatissimum papam, quem suis ecclesiis condonet sanum & incolumem, longæuum, recte prædicantem verbum veritatis, incomparabiliter ac mirabiliter zelantem zelum Dei, qui & omnes vos sanctissimos sacerdotes eius ad se congregare pro destructione quidem nouitatis, conseruatione autem paternorum ecclesiæ dogmatum, studuit: quos postulans coniuro opus perficere gratiæ, in quo per se Deus vocauit vos, vt secundum quod beatus Paulus ait, abiiciatis malignum a vobismetipsis. Vos namque postulans, vobis scribens Romanis, præcepit attendere eos qui seditiones & scandala præter doctrinam quam vos didicistis, faciunt, & declinare ab illis. Quoniam hi Christo Deo nostro non deseruiunt, sed suo ventri, & per dulces sermones & benedictiones seducunt corda innocentium. Pia namque patrum fides, sicut nostis, beatissimi, per nouitatem nullatenus patitur maculari, roborari autem in orthodoxis consuevit apostolicisque dogmatibus. Qua de re omnem malitiam abiiciens, vnum eundemque Dominum nostrum & Deum Iesum Christum in duabus naturis confitetur, substantialiter vnitis inconfuse & indiuisè, nusquam propter vnitionem amputata differentia naturarum, magis autem conseruata proprietate vtriusque natu-

Rom. 16.

1. Corinth. 5.

ANNO
CHRISTI
649.

naturæ, & in vnam personam, & in vnam substantiam concurrente. Atque ideo naturaliter Deum perfectum & hominem naturaliter perfectum, absque tantummodo peccato, eundem pie prædicare dinoscitur. Si vero Deum naturaliter perfectum & hominem naturaliter perfectum eundem esse veraciter prædicat, certum quia imperfectus nullo modo consistit secundum diuinam & humanam eius eidem substantialem voluntatem & operationem: sed indiminate iuxta numerum naturarum, naturales habuit voluntates & operationes, quibus diuina & humana volens & operatus, Deus pariter & homo secundum veritatem idem existens, naturaliter cognoscebatur. Nam si imperfectus esset, iuxta sensum contrariorum, in diuina & humana eius naturali voluntate & operatione, perfectus non esset Deus, neque perfectus idem homo: magis autem nec penitus Deus, nec homo existeret, dum constet, quia Deus naturaliter non est, qui diuinam secundum naturam voluntatem & operationem non habet: nec iterum homo naturaliter poterit esse, qui minime habet humanam secundum naturam voluntatem & operationem. Deus enim imperfectus non est, nec homo idem imperfectus: quoniam in naturali perfectione vtraque cognoscitur Christi natura, ex quibus & in quibus consistit inconfuse & indiuisè. Et propterea per vtramque eiusdem naturam perfectus erat idem naturaliter. Vnde oportet huiusmodi quidem nouitates abiicere, in perfectione autem naturarum, quæ in Christo Deo in vnitate saluantur, & naturalium eius voluntatum & operationum roborare intransgressibiliter patrum orthodoxam fidem. Ideoque vnus eiusdemque sicuti vnitas duas naturas, ita consequens est & naturales confiteri voluntates & operationes, diuinam & humanam, ad plenam ostensionem vtriusque eius naturæ veræ perfectionis, vtpote in vtraque natura nullam diminutionem habente essentialis & naturalis proprietatis, id est, voluntatis & operationis. Quoniam proprietas naturalis est sine dubio naturæ naturalis eius voluntas & operatio, ex quibus firmiter sancti Calchedonensis Concilii stabilita est definitio, Christi Dei indiminate conseruans myste-

rium, quam illi, de quibus ante diximus, destruere attemptantes, & aliud malum nuper excogitauerunt. Nam Paulus Constantinopolitanus antistes suafit clementissimo principi nostro typum exponere fidei, in quo typo sanctorum patrum doctrinas cum nefandissimorum hæreticorum prauitatibus funditus amputauerunt, nec vnam, nec duas debere voluntates aut operationes Christi Dei promulgantes quempiam confiteri: facile eis licere credentibus, aliquando quidem vnam, aliquando autem nec vnam in eodem prædicare: ac per hoc aut Deum tantummodo, vtpote diuinam tantummodo, aut dumtaxat hominem purum, vtpote humanam habentem tantummodo: aut neque Deum, neque hominem eundemque asserentes, vtpote neque diuinam, neque humanam habentem voluntatem & operationem, sed sine voluntate & operatione secundum eos omnino existentem. Quod utique sanctorum patrum & prædicti sancti Calchedonensis Concilii definitio omnino recipere abnegat, quoniam saluari asserit vtriusque naturæ, ex quibus & in quibus Christus consistit, indimute naturalem & post vnitionem proprietatem. Igitur prædictam sanctam Synodum, & omnes sanctos patres proiicere volentes, hæc eadem dogmatizare & scribere contra fidem ausi sunt. Sed & hoc doceo sanctitatem vestram, quia temporis attendentes perturbationem, multos in oriente per ambitionem decipisse noscuntur. Sergius namque quondam Ioppensis episcopus, post recessum gentis Persarum, loci seruationem sedis Hierosolymitanæ arripiens, non quidem per ecclesiasticam auctoritatem, sed sæcularem potestatem contra Canones, ibidem sub sedem Hierosolymitanam pertinentem, aliquos episcopos ordinauit, & cum ipse minime fuerat confirmatus, alios ordinare præsumpsit. Hi autem propterea scientes veraciter inane esse ordinationem eorum, per propria scripta consentientes, applicuerunt affectatæ se nouitati, quæ a Paulo episcopo Constantinopolitano defenditur, quasi ex hoc sperantes enormiter, quod impossibile est, confirmari. De quibus & antea apostolicæ sedi innotui, id est, beatæ memoriæ decessori vestro Theodoro, ius-

ANNO
CHRISTI
649.

fitque mihi indigno per sacram suam præceptionem, ordinans me loci seruatorem per apostolica eius scripta, quatenus tam ea, quæque fuissent ecclesiastica capitula, peragere debuissẽm, & canonice, si nullatenus emendarentur, qui sub denominato prætextu ordinati sunt episcopi, deponerem eos. Quod & fecisse me certum est, & præcipue quoniam in errorem a veritate recedentes sponte delapsi sunt, tantumque illos recepi secundum iussionem eius, qui libellum pœnitentiæ obtulerunt, & professi sunt in scripto, conseruare indefinenter & amplecti atque prædicare sanctorum patrum & Synodorum doctrinas: quorum libellos nuper deferens obtuli sacratissimæ præsidenti sanctitati vestræ, Martino ter beatissimo papæ, ab eo quod aliqui eorum merito recepti & confirmati sunt, aliqui vero pro tuitione catholicæ ecclesiæ condemnati sunt. Ideoque exoro vt minime despiciatis humilitatis meæ & omnium orientalium orthodoxorum sacerdotum & populorum, nec non prædicti domini mei sanctæ memoriæ Sophronii, super tali capitulo instantias assiduasque preces, vestræ beatitudini per meam humilitatem cum lacrymis oblatas, sed sicut luminaria in vniuerso mundo verbum vitæ retinentes, introductas extinguite tenebras Apollinaris & Seueri nefandissimarum hæreseum per superius memoratos viros, temporibus etiam nostris procaciter germinatas, * qualiter funditus extincta huiusmodi caligine, Lucifer nobis resplendeat per vos sanctissimos, & dogmatica definitio omnes vbi- que lætificans, quam gloriosi ecclesiæ patres, sanctæque & vniuersales quinque Synodi per propria piissima dogmata in æternæ vitæ firmam hereditatem prædicasse noscuntur. Et subscriptio.

Philip. 2.

* quate-
nus

Stephanus per Dei misericordiam episcopus Dorensis, & primus sanctæ Synodi sub Hierosolymorum patriarcha sede consistentis, præsentis libello a me dictato, manu propria subscribens obtuli die sexta Octobris mensis, feria tertia, indictione octaua.

*Martinus sanctissimus ac beatissimus episcopus sanctæ Dei
ecclesiæ catholicæ atque apostolicæ urbis
Romæ, dixit:*

ANNO
CHRISTE
642.

Psalms. 73.

Psalms. 119.

Amos 5.

Psalms. 35.

Non equidem mediocriter omnibus nobis Stephanus reuerendissimus Dorensis episcopus manifestauit per ea quæ nunc in proprio libello demonstrauit, quanta mala aduersus venerabiles viros & orthodoxa dogmata Theodorus Pharanitanus quondam episcopus, Cyrus Alexandrinus, & Sergius Constantinopolitanus, eiusque successores Pyrrhus & Paulus concinnare noscuntur, & gloriati sunt audacter, in medio sanctæ Dei catholicæ ecclesiæ proprium ponentes errorem, iuxta propheticum vaticinium dicentes in corde suo: *Venite, comprimamus omnes dies festos Domini a terra*; id est, sacras voces venerabilium patrum de Salvatore & Domino nostro relatas: hoc argumentantes, vt sine dubio vnam, aut nec vnam in ipso voluntatem & operationem quisquam debeat prædicare. Quia iam non est propheta, id est, doctor, & nos non cognoscet amplius, adulterantes verbum veritatis. Sed ignorauerunt, quia ab omnibus in hoc cogniti sunt, iusteque interdicti ab orthodoxis comprobantur: licet mercedem eis fiduciæ verbi tribulationes compensare noscuntur, iuxta quod dictum est: *Cum loquebar illis, impugnabant me gratis*. Nec enim pro tali excessu pœnitentia ducti sunt, quia odio habuerunt in portis corripientem, & sermonem sanctum exprobrauerunt, firmantes sibi verbum malum, vt inuenirent iniquitatem suam ad odium. Propterea his ita nobis per lectionem libelli de prædictis viris cum omni subtilitate recognitis, oportet quatenus actis ecclesiasticis inferatur, in approbatione accusationis contra eos ab omnibus orthodoxis oblata.

Theophylactus primicerius notariorum apostolicæ sedis, dixit:

Suggero vestræ beatitudini, quoniam præ foribus venerabilis secreti sanctitatis vestræ adstant plurimi reuerendissimi abbates, presbyteri & monachi Græci tam per annos habitantes in hac Romana ciuitate, nec non in præsentem aduentantes, id est, Ioannes, Theodorus, Thalassius, Georgius, & cum ipsis alii venerabiles viri,

ANNO
CHRISTI
649.

petentes vt conspectui vestro præsententur, & aliqua quæ eis necessantur, vestræ suggerant sanctitati. Quapropter quæ placent beatitudini vestræ, præcipere dignetur.

Martinus sanctissimus ac beatissimus episcopus sanctæ Dei ecclesiæ catholicæ atque apostolicæ urbis Romæ, dixit.

Secundum eorum petitionem, qui nostri secretarii aditum reuerendissimi abbates, presbyteri, nec non monachi petierunt, introeant, & secundum ordinem de quibus & quæ voluerint, fiducialiter doceant. Ioannes abba presbyter venerabilis labræ sancti Sabbæ, constitutæ in eremo, quæ est iuxta Christi Dei nostri sanctam Dei ciuitatem, & Theodorus abba presbyter venerabilis labræ in Africana prouincia constitutæ, Thalassius abba presbyter venerabilis monasterii Armenissarum in hac Romana ciuitate constituti, qui appellatur Renati, & Georgius abba presbyter venerabilis monasterii de Cilicia, qui ponitur in aquas Saluias, quod in hac Romana ciuitate habitare dinoscitur, & qui cum eis sunt reuerendissimi abbates & monachi adstantes coram sancto Concilio, dixerunt:

Supplicamus beatissimam sanctitatem, minime despiciere nostram in scripto admittere postulationem, id est, humillimum libellum: sed si placet, condescensibiliter iubeat a nobis suscipi eum, & lectione vulgari, quippe quoniam de orthodoxa fide in eo quæ necessantur, suggerimus.

Maximus sanctissimus episcopus Aquileiensis ecclesiæ, dixit:

Secundum supplicationem præsentium venerabilium abbatum, presbyterorum, & monachorum, memoratus libellus eorum suscipiatur, & lectioni pandatur. Cumque susceptus fuisset a Theodoro notario regionario apostolicæ sedis, de Græco in Latino interpretatum relegit in his.

SANCTÆ Dei & apostolicæ Synodo, ex Dei voluntate & gratia, atque indiuisa communionem sancti spiritus in hac consonanter & vnanimiter congregatæ antiqua alma vrbe Roma, ad confirmationem sacram & erectionem immaculatæ, necnon piæ Christianorum nostræ fidei, per iussionem sanctam siue præceptionem diuinitus

Papa, pater
patrum, &
ter beatissi-
mus a Græ-
cis abbati-
bus appella-
tur.

Matth. 10.

Ioan. 12.

Rom. sedes
apostolica
& summa a
Græcis ho-
minibus
vocatur.

præsidentis vobis, atque omnibus his præminentis sacer-
dotis sacerdotum, & patris patrum, domini nostri Marti-
ni ter beatissimi papæ, generalitas habitantium in hac præ-
dicta ciuitate Græcorum abbatum vel monachorum ser-
uorum vestræ sanctitatis docemus, vt subter vera, secun-
dum naturam summi Dei & patris sapientiam Domini Dei
& saluatoris nostri Iesu Christi omni desideranti vitam di-
uinam, quæ in eo nunc occultatur, postmodum vero de-
claratur, attestante siue promulgante: *Quoniam qui confite-
bitur me coram hominibus, & ego confitebor eum coram patre meo,
qui in cælis est. Qui autem negauerit me, & verba mea, negabo
eum & ego coram patre meo, qui in cælis est. & iterum: Qui amat
animam suam in hoc mundo, perdet eam: qui autem odit animam
suam propter me, in vitam æternam seruauit eam: necesse est, o
beatissime, dum mundus dissoluitur, & vita corrumpi-
tur; necnon animæ nostræ, ipsius Dei & saluatoris nostri
Iesu Christi omnibus modis sanctam præponentes fidem,
& prius quidem communiter, dum Afrorum habitare-
mus prouinciam, hanc apostolicam & summam expetui-
mus sedem. Hoc autem consonantè non solum nos, sed
& omnis prouincia & ciuitas, quæ in fide habitat, id est,
sacerdotum populorumque collegia non despiciere ortho-
doxam fidem innouatam, & sanctam Calchedonensem
Synodum apertius proiectam, vel omnes sanctos & glo-
riosos patres, a Sergio, Pyrrho & Paulo, qui in regia vrbe
præseditte noscuntur, nec non & Cyro Alexandrino
quondam episcopo: quique callide quasi aliquam occasio-
nem & cooperimentum propriæ nouitatis conuocatio-
nem impiorum & hæreticorum facientes, perfidiam eo-
rundem hæreticorum contra orthodoxos ecclesiæ alum-
nos introduxerunt, ab antiquo celatam aperientes hæresin
ipsorum, vtpote vnam in Christo voluntatem & opera-
tionem confiteri promulgantes sanctam Dei ecclesiam,
consonantè Seuero & Apollinari, Nestorio atque Theo-
doro, qui in confusione & diuisione Christi Dei myste-
rium corrumpunt, peruersis hæreticis. Et nunc autem
præsentes petimus, & interpellamus, ac coniuramus om-
nes sanctissimos vos patres, id est, apostolicam & prin-
cipalem sedem, per sanctam & consubstantialem veneran-
dam trinitatem, auctricem omnium, quæque sunt natu-*

ANNO
CHRISTI
649.

raliter, & vnam sempiternalem deitatem, & omnem cælestem sanctam angelicam militiam & officium, quæ incessanter in gloria eius per sanctam laudem eidem beatæ deitati offert, nec non sanctos apostolos, prophetas & martyres vel doctores, siue sanctas & vniuersales quatuor Synodos, quæ in Nicæa, in Constantinopoli, in Epheso prima, & in Calchedona, atque secunda in Constantinopoli congregata est, sancta quinta Synodus, & omnes compendiosæ, qui a sæculo sunt, sanctos, quorum dogmatibus non minus quam sanguinibus sancta fides seruata est & stabilita, & in vos sanctissimos deputata est, non despiciere Christianorum preces, quas per tanta tempora vndique Deo, similiterque sanctissimis vobis obtulerunt, neque humilium nostrorum præsentium & absentium de hoc capitulo cum lacrymis postulationes: sed canonicæ & synodaliter expugnatam a prædictis viris sanctam fidem defendite, & omnibus post Deum eam saluate integram, sinceram & sine inuouatione, piissimo sicut & antea, coruscante verbo in omni mundo orthodoxis sacerdotibus ac populis vel monachis: quoniam omnium corda post Deum in vos pendent, summum ecclesiarum scientes vos caput a Christo Deo nostro præpositum, & hos ipsos, id est, Sergium, Pyrrhum & Paulum, & eorum pro impia inuocatione verba vel dogmata, & omnes, qui cum eis quolibet modo, vel verbo, aut tempore, vel loco secuti sunt vel consenserunt, aut facturos in transgressione paternarum definitionum vel dogmatum, anathemati personaliter submittere, neque impersonaliter contra eos sententiam proferre, quia hæc lex synodalis non est ecclesiæ, vt querela in scripto personaliter proposita, impersonaliter contra nullum proferatur sententia. Cum quibus iuste & typum, qui nunc contra orthodoxam fidem factus est ex subreptione, non ex studio aut mente piissimi nostri imperatoris, sed suasionem importuna, & falsiloquio Pauli depositi a prædecessore vestræ sanctitatis Theodoro, sanctissimæ recordationis papa vestræ apostolicæ sedis, eidem anathemati submittere: in quo typo sine operatione & voluntate omnino, id est, sine intellectu & anima immobilem ipsum gloriæ Deum Dominum nostrum Iesum Christum dogmatizauerunt, similiter gentilium *Psalm. 113.*

* for. in-
nouatio-
ne

idolis inanimatis, (de quibus dicit magnus Dauid: *Jdola gentium argentum & aurum, opera manuum hominum. Os habent, & non loquentur: oculos habent, & non videbunt: aures habent, & non audient: pedes habent, & non ambulabunt. Similes illis fiant qui faciunt ea, & omnes qui confidunt in eis*: quoniam tale est omne, quod sine operatione & voluntate est) per hoc quod dicitur, nulli licere omnino in Christo vnam aut duas operationes vel voluntates confiteri: quod omnium sanctorum patrum & Synodorum, sed etiam ipsius Christi Dei mysterii perfecta denegatio extitit, si utique nemo, neque vna de sanctis patribus & Synodis, ipsum Dominum nostrum & Deum Iesum Christum, diuina & humana carentem secundum naturam prædicauit ac definiuit operatione vel voluntate: sed sicut diuinam & humanam naturam, id est, duas naturas eundem per vnitionem inconfusam & indiuisam, ita & diuinam voluntatem & operationem, atque humanam voluntatem & operationem tam per gloriosa atque diuina eius miracula, quamque per voluntarias & humanas passiones in ipso vno confirmatas Deo verbo incarnato firmiter sanxerunt, ad indiminutam & immaculatam veracium rerum approbationem, ex quibus, & in quibus, & quæ est ipse vnus Dominus & Deus noster, siue eiusdem naturaliter deitatis & humanitatis, vtpote neque vna carente operatione naturali & voluntate: atque confirmare synodaliter pietatem, sicut duas naturas, ita & duas naturales operationes & voluntates vnus eiusdemque Dei verbi incarnati nos venerari pie promulgantes, secundum prædictorum sanctorum patrum diuinam traditionem, certissime hoc scientibus vobis sanctissimis, quod si aliter quam a nobis pro pietate pie postulata sunt, quidquam omnino integritatem fidei corrumpens a vestra terminetur beatitudine, (quod absit, abfuturumque sit: hoc enim omnino incredulum nobis est) liberi sine dubio atque innocentes ab hoc quod fiet existimus. Pro qua re ad perfectam nostram humilitatis ædificationem & munitioem, rogamus vestram sanctitatem vsque ad vnum apicem cum omni ^{* id est,} a- ^{diligen-} ^{tia} cribia secundum Græcam interpretari vocem, quæ nunc a vobis sancte aguntur ac definiuntur pro causa orthodoxæ fidei, quatenus eorum scientiam accipientes, cum cogni-

ANNO
CHRISTI
49.

gnitione nostra sub his offeramus beatissimis vobis confessionem, permanentes intransgressibiliter in his, quæ orthodoxe definit secundum sanctorum, vt dictum est, patrum & Synodorum doctrinam sacram & traditionem gratiæ, quæ in eo est, Domino & Deo nostro sinceræ confessionis & fidei.

Ioannes abba presbyter monasterii patris nostri sancti Sabbae, postulans manu propria subscripsi.

Thalassius misericordia Dei abba presbyter sanctæ Dei genitricis, & beati Andreae, postulans propria manu subscripsi.

Theodorus gratia Dei abba presbyter monasterii venerandæ labrae sancti Sabbae, postulans manu propria subscripsi.

Georgius abba presbyter, similiter.

Theodorus abba presbyter, similiter.

Theocharistus misericordia Dei presbyter, similiter.

Theodorus misericordia Dei diaconus, similiter.

Paulus misericordia Dei presbyter, similiter.

Theodorus presbyter, similiter.

Zosimus presbyter, similiter.

Ioannes presbyter, similiter.

Theodorus monachus, similiter.

Polychronius diaconus, similiter.

Constantinus diaconus, similiter.

Petrus diaconus, similiter.

Theodorus diaconus, similiter.

Sergius monachus, similiter.

Thomas diaconus, similiter.

Georgius diaconus, similiter.

Stephanus diaconus, similiter.

Sergius monachus, similiter.

Andreas diaconus, similiter.

Euty chius monachus, similiter.

Cosmas monachus, similiter.

Muconius monachus, similiter.

Abrahamius monachus, simil.

Ioannes monachus, similiter.

Anastasius monachus, similiter.

Theodorus monachus, similiter.

Theoctistus monachus, similiter.

Leontius diaconus, similiter.

Paulus monachus, similiter.

Petrus monachus, similiter.

Ioannes monachus, similiter.

Maximus monachus, similiter.

Anastasius monachus, similiter.

Leontius monachus, similiter.

Deus dedit sanctissimus episcopus Caralitanus dixit:

Relectus libellus venerabilium abbatum, presbyterorum & monachorum, quomodo præuidistis sanctissimi, apertissimam habet & indubitam accusationem contra Cyrum, Sergium, Pyrrhum & Paulum, & qui cum eis sentiunt. Hi namque Saluatoris nostri in pace consistentem per prauas eorum doctrinas conturbauerunt omnem ecclesiam, vnam & nec vnam asserentes Christum habere voluntatem & operationem, quasi sub prætextu pietatis fidem adulterantes, atque propheticam interminationem

Concil. Tom. 15.

N

Habac. 2.
v. 15.
Sap. 1.

a propriis sensibus excludentes, qua dicit: *Væ qui potum dat amico suo, mittens fel suum.* Et iterum sapientissimus Salomon ait: *Quoniam qui loquitur iniqua, non potest latere, nec præteriet illum corripiens iudicium. In cogitationibus enim impii interrogatio erit: sermonum autem illius auditio ad dominum perueniet, ad correptionem iniquitatum illius: Quoniam auris zeli audit omnia, & tumultus murmurationum non abscondetur.* Hæc enim si complecti voluissent in proprio sensu, ad reprobum sensum minime laberentur, sed per Dei timorem sermonum suorum præcauentes custodiam, piam sanctorum patrum definitionem sine quadam nouitatis præsumptione utique conseruarēt: quoniam dicit, Consilium bonum conseruabit te, mens autem bona custodiet te. Propter quod veraciter reuerendissimi abbates, presbyteri & monachi commoti, aduersus nouitatis commentum querelas nobis obtulisse noscuntur, coniurantes nos, vt canonica ultione damnetur. Consonantes autem sanctis patribus, per proprium libellum clare confessi sunt saluari sicut vnus eiusdemque Christi secundum substantiam vnitas naturas, ita secundum numerum naturarum, naturales eius voluntates & operationes, ex quibus diuina & humana naturaliter idem volens atque operatus, Deus simul & homo veraciter cognoscebatur naturaliter, vtpote vtriusque naturæ saluans indiminate naturalem proprietatem & post vnitatem, ex quibus consistit. Ita namque sanctorum patrum in Chalcedonenſi Concilio conuenientium docere nos definitio demonstratur, sed & omnium sanctorum patrum chorus. Pro qua re zelum pietatis catholicisque dogmatibus congestum libellum eorum nostris actibus præcepimus sociari, ad conuincendam nouitatem, quæ ab eis in accusatione deposita est.

Theophylactus primicerius notariorum apostolicæ sedis, dixit:

Suggero beatitudini vestræ, quod & ipsam scire sine dubio confidimus, vtpote omnium retinentem & supportantem cum multa sollicitudine, quæ in Deo est, eorum quæ necessantur, vigilantem memoriam, quoniam in scrinio sanctæ vestræ ecclesiæ plurimæ suggestiones supplicum cum omni cautela reconditæ sunt, postulantium per diuersa tempora vestram principalem apostolicamque sedem,

ANNO
CHRISTI
649.

ANNO
CHRISTI
649.

propter nouitatem nuper emerſam a Cyro & Sergio, vel qui cum eis ſentiunt, quatenus eam deponere, & canonico anathemati eam ſubmittere debeat. Porro, ſi placet veſtræ beatitudini, aliquas de præfatis ſuggeſtionibus intimare geſtis ſynodaliter, quæ ab ea nunc celebrantur, ad ampliorem oſtenſionem fraudulentæ immutationis paternarum inſtitutionum, ab aduerſariis præſumentèr expoſitæ, propter quam etiam diuerſi querelas contra eos depoſuiſſe noſcuntur, quæ præcipit, edifferat.

Martinus ſanctiſſimus ac beatiſſimus epiſcopus ſanctæ Dei eccleſiæ catholicæ atque apoſtolicæ urbis Romæ, dixit:

Oportet pro cautela eorum quæ apud nos ſynodaliter peraguntur, iuxta ſubmonitionem dilectiſſimi primicerii noſtri, & aliquas de oblatiſ pro huiuſmodi quæſtione relationibus, & in noſtro ſcrinio reiacentibus, ad intimandum deduci, & per eos quorum intereſt, lectione vulgari.

Theophylaſtus primicerius notariorum apoſtolicæ ſedis, dixit:

Afferens de venerabili ſcrinio, præ manibus habeo ſuggeſtionem Sergii Cyprienſis archiepiſcopi, directam ab eo per nuper tranſactam primam indiſtionem, id eſt, ante ſeptem annos, Theodoro beatæ memoriæ deceſſori veſtro.

Epist. ſynodalem fuiſſe ſentit Baron. anno 643. nu. 9.

Martinus ſanctiſſimus ac beatiſſimus epiſcopus ſanctæ Dei eccleſiæ catholicæ atque apoſtolicæ urbis Romæ, dixit:

Memorata ſuggeſtio Sergii Cyprienſis inſulæ epiſcopi, ſuſcepta lectioni pandatur. Et accipiens Exuperius notarius regionarius apoſtolicæ ſedis, de Græco in Latinum interpretatam, recensuit in hiſ:

Sanctiſſimo & beatiſſimo a Deo noſtro honorabili domino meo, patri patrum, archiepiſcopo & vniuerſali papæ domino Theodoro, Sergius humilis in Domino ſalutē.

Firmamentum a Deo fixum & immobile, atque tituli formam lucidiſſimam fidei veſtram apoſtolicam ſedem conſtituit, o ſacer vertex, Chriſtus Deus noſter. Tu eſ enim, ſicut diuinum veraciter pronuntiat verbum, Petrus, & ſuper fundamentum tuum eccleſiæ columnæ confirmatæ ſunt: tibi & claues cælorum commiſit, atque ligare & ſoluere proteſtatiue, quæ in terra & in cælis ſunt,

Literæ Sergii Cyprienſis epiſcopi ad Theodorū papā, quem vocat patrē patrum, & vniuerſalē papam. Inſigne præconium Romanæ eccleſiæ. Matth. 16.

Concil. Tom. 15.

N ij

promulgavit. Tu profanarum hæreseum depositor existis, vt princeps & doctor orthodoxæ & immaculatæ fidei. Igitur non despicias patrum tuorum, pater, fidem æstuantem, & ab aliquibus hæreticis ventis violentatam, nec non periclitantem: resolve nebulam insipientium lumine tuæ diuinæ scientiæ, o sanctissime. Abscinde blasphemias & iactantiam vaniloquiorum, & nouiter emergentium hæreticorum doctorū. Mihi etenim minus est orthodoxæ & apostolicæ vestræ definitioni atque traditioni, quatenus augmentū aliquod suscipiat a nobis fides. Nos autem a Deo inspirati, & sanctorū apostolorum confabulatores & confacerdotes sapuimus, confitemur atque confessi sumus a pristinis temporibus, & ex ipsis cunabulis secundū sanctum atque beatissimum papam Leonem, prædicantes omnibus & confitentes: Operatur vtraque natura cum alterius communione. Cum quo beatissimo viro & omnes a Deo inspirati & sancti patres fatentur. Et hæc quidem a nobis humillimis seruis vestris atque discipulis profecuta sunt. Multiloquium autem & contradictionem aduersariorum non admittimus, quia parati sumus pro orthodoxa fide, auxiliantibus vobis sanctissimis & orantibus, martyrium suscipere. Et si quidem voluerint ea, quæ inane ad consummationem animarum dogmata, hoc est, ad interitum doctrinæ & confessionis sanctorum patrum, & gloriosi atque præcipui papæ Leonis proposita sunt in regia vrbe deponere, quorū contraria sapientes non desistimus, sufficit hoc, atque amica Deo pax sanctis ecclesiis intercedit, & omnis diuisio ecclesiarum de medio absistit, nec non schismata dissoluuntur, ad vnitatē denuo restaurata. Si autem noluerint hoc facere, apostolicos vos patres sequentes, in scripto & sine scripto eos anathematizamus. Non est enim, non est Deo placitum neque iustum, proposita pestilentia hæresium, & anathematis blasphemias, verbis contendere. Honorent igitur rationem, & erubescant Deum, & huiusmodi blasphemias subtrahere festinent, & in quocumque voluerint loco vel tempore, de quibus existimant sapere, mouemus dogmata. Compendiose autem, o sanctissime, dicimus: Ea, quæ ad euersionem & depositionem a Deo inspiratorum patrum, & sanctissimi papæ Leonis, nec non vestræ a Deo sapientiæ con-

ANNO
CHRISTI
649.

Epist. 10.

ANNO
CHRISTI
649.

scripta sunt, deponantur. Nam & nos, sicut dictum est, iubentibus vobis dominis nostris, & a Deo inspiratis patribus, percutimus eos anathematibus, & tunc motiones de quæstionibus eorum & certamina faciemus, sperantes in vestram Deo placitam & beatam protectionem, quoniam non reueremur neque formidaturi sumus timore, vbi non est timor, præposito Deo & orthodoxa requisitione. Usque ad hanc igitur diem dispensationem aliquam quærentes, tacuimus eis, arbitantes ad meliora immutare eos proprias doctrinas. Sic etenim & sanctissimæ memoriæ Thius noster Arcadius sapuit, vestram orthodoxam sequens doctrinam: cuius vestigia & nos omni virtute sequi oramus, consonantes orthodoxæ & a Deo inspiratæ doctrinæ vestræ sanctissimæ dominationis atque paternitatis. Vterius autem iam non patimur, seminantibus eis zizania & scandala, vt ita dicamus, in omnem mundum. Hi sunt nostri sancti Concilii intellectus, sed & tomum beatæ memoriæ & a Deo inspirati admittit & amplectitur Leonis, & sicut ancoram salutiferam orthodoxiæ detinet, & vestris diuinæ scientiæ lætatur dogmatibus, nihil omnino minuens, & cum ea orthodoxa confessione proficisci & ad Dominum, & terribili eius exorat assistere iudicio. Deus igitur creator omnium conseruet longæuum sanctissimum dominum nostrum, ad stabilitatem sanctarum eius ecclesiarum & orthodoxæ fidei, vos pastorem bonum, qui pro spiritalibus ouibus tuam animam pones, atque pastoralis baculo lupos rapaces expelles. Omnes qui digni sunt assistere sanctissimo & a Deo honorato domino meo, ego & qui mecum sunt, plurimum in Domino salutamus. & subscriptio: Incolumem me & Domino beneplacitum ora sanctissime pater patrum.

Maurus reuerendissimus Cæsena episcopus, nec non Deusdedit presbyter Rauennatis, locum præsentantes sanctissimi Mauri episcopi Rauennatis, per vnum eorum, hoc est Maurum episcopum Cæsenam, dixerunt.

Congruum est, secundum quæ nunc relecta sunt nobis per suggestionem Sergii Cyprienis insulæ Arcadii episcopi de personis, quæ ab ipso sunt accusatæ, pro-

Ierem. 2.

Cisterna
contrita
quæ.Rom. 11.
Sup. 10.

pter eorum introductam nouitatem, vt hoc quod ex persona Domini a beato Ieremia dictum est, & nos competenter dicamus: *Obstupuit cælum super hoc, & tabuit in amplius terra: quoniam duo mala fecerunt contrarii: Dereliquerunt me fontem aquæ viuæ, & foderunt sibi cisternas contritas, quæ non valent continere aquas.* Cisterna namque contrita, est omne verbum ex quadam hominum adinventione compositum in alligationem erroris, quæ ab orthodoxis facile velut aranea dissipatur: non enim de fontibus salutiferis spiritualiter ad acquisitionem * æternæ procedit. Atque ideo competenter nos beatus Paulus apostolus præmuniens, ait non debere plus sapere quam oportet sapere, sed sapere ad sobrietatem, in definitione pietatis perdurantes. Qui enim hanc præterierunt, non tantum læsi sunt, decedentes a corroboratione sua, sed & insipientiæ suæ dereliquerunt hominibus memoriam, vt in his in quibus peccauerunt, nec latere potuissent. Glória enim & contumelia in loquela & in lingua hominis, casus est illius. Ideoque conueniens est, hanc quidem suggestionem ad ostensionem reprehensæ hæresios nostris auctibus inferi. Nec enim fas est supplicum apostolicæ sedis in scripto & sine scripto preces oblatas displicere, sed vt condecet, cum omni probitate contrarii, & veluti paleati verbi per ventilabrum canonicæ examinationis plenam purgationem in communi consistentes efficere de maturis & nutrientibus catholicæ ecclesiæ dogmatibus, quæ confirmant cor hominis per participationem paternarum institutionum.

Theophylactus primicerius notariorum apostolicæ sedis, dixit:

Notum facio vestræ beatitudini, quoniam & aliam suggestionem supplicum præ manibus habeo de quæstione quæ nunc proposita est, atque apud vos flagitari dinoscitur, directam a reuerendissimis episcopis Africani Concilii per nuper transactam quartam indictionem beatæ memoriæ Theodoro decessori sanctitatis vestræ. Ideoque dignetur de ea quoque, quæ placent, præcipere.

ANNO
CHRISTI
649.

*Martinus sanctissimus ac beatissimus episcopus sanctæ Dei
ecclesiæ catholicæ atque apostolicæ
urbis Romæ, dixit:*

Memoratum in præsentem suggestionem reuerendissimorum episcoporum Africanæ prouinciæ, coram sancto nostro Concilio recenserem præcipimus. Et incipiens Theodorus notarius regionarius apostolicæ sedis, legit in his:

Domino beatissimo apostolico culmine sublimato, sancto patri patrum, Theodoro papæ, & summo omnium præsulum pontifici, Columbus primæ sedis episcopus Concilii Numidiæ, & Stephanus primæ sedis episcopus Concilii Byzaceni, & Reparatus episcopus primæ sedis Concilii Mauritanicæ, & uniuersi episcopi de tribus Conciliis antedictis Africanæ prouinciæ.

MAGNUM & indeficientem omnibus Christianis fluente redundantem, apud apostolicam sedem consistere fontem nullus ambigere possit, de quo riuuli prodeunt affluenter, uniuersum largissime irrigantes orbem Christianorum, cui etiam in honore beatissimi Petri patrum decreta peculiarem omnem decreuere reuerentiam in requirendis Dei rebus, quæ omnino & solite debent, maxime vero iusteque ab ipso præsulum examinari vertice apostolico, cuius vetusta sollicitudo est tam mala damnare, quam probare laudanda. Antiquis enim regulis sancitum est, ut quidquid quamuis in remotis vel in longinquo positus ageretur prouinciis, non prius tractandum vel accipiendum sit, nisi ad notitiam almæ sedis vestræ fuisset deductum, ut huius auctoritate, iuxta quæ fuisset pronuntiatio firmaretur, indeque sumerent ceteræ ecclesiæ velut de natali suo fonte prædicationis exordium, & per diuersas totius mundi regiones puritatis incorruptæ maneat fidei sacramenta salutis. Quocirca humillimum vestro apostolico culmini persoluentes obsequium, cum lacrymis suggerimus, quod sine cordis gemitu reticere non valemus, ante hoc temporis spatium exosum apud Constantinopolitanam ciuitatem nouitatis commentum ad nos vsque opinanter fuisse delatum. Et ut hætenus siluissimus, putauimus

Epistola Africanorum antistitum ad Theodorum papam. Laus eximia Romanæ ecclesiæ a tribus Conciliis Africanis tributa.

Nota.

ferenissimo examine vestrae apostolicae sedis fuisse defectum. Quod ubi pertinaciter cognouimus inualefcere, relegentes videlicet libellum Pyrrhi nostri fratris & coepiscopi dudum eiusdem Constantinopolitanae ciuitatis, apud vestram venerabilem sedem prolati, relationem qualem necessitas exigit, fratri Paulo, nunc Constantinopolitanae ciuitatis ecclesiam occupanti, emisimus, exhortantes cum nimio fletu iam dictum nouitatis commentum, non quidem suis temporibus adinuentum, a suo videlicet auctore confutatum, a se quoque vel ab omni ecclesia, cui praesidet, repellere, & chartas omnes praeforibus ipsius sanctae ecclesiae ad scandalum populorum suspensas proiicere, qualiter fides quae nunc vsque permansit integra, & apostolica eruditio illibata seruetur. Certum est enim, quod tales sermonum nouitates de malo gloriae amore nascuntur: dum sibi nonnulli uolunt acuti, perspicaces & sapientes uideri, quaerunt quid noui proferant, nescientes quia Deus noster infirma mundi eligit, ut confundat fortia, & sapientes per mundi stulta confundit. Ad Timotheum quippe doctoris gentium solícite legisset sermones, quibus ait, ut nouitates vitet uocum profanas: ad impietatem nempe ista proficiunt, quae super spinas & tribulos contulerunt: & Ephesi remanens denuntiet quibusdam, ne quis aliter praedicaret. Et ut aliqua de veteribus proferamus, Ieremiae prophetae uerba sunt: *Horribilia*, inquit, *facta sunt super terram: prophetae iniquitatem prophetant*. Multa sunt diuinae legis documenta, quae de largo uestri culminis fonte nostris riuulis infundantur. Quia uero in quamdam suspicionem nostra Africana a malignis hominibus apud memoratam regiam ciuitatem recitata est prouincia, ante dictam relationem memorato fratri Paulo Constantinopolitano antistiti transmissam, uestra Deo amabili beatitudini direximus, quam rogamus humiliter uestra sacratissima sedis responsales transmitters, qualiter prospere cognoscamus, si memoratus superius frater a nefanda se nouitatis adinventione ad integram reformauerit orthodoxae fidei praedicationem. Quod si dissimulauerit, auctoritas almae sedis uestrae iuxta patrum sanctiones salubri consilio pertractabit a sano corpore separare

Hereses
patit amor
gloriae &
philantia.
1. Corinth. 1.

1. Tim. 6.
2. Tim. 2.

1. Tim. 1.

Ierem. 5.

ANNO
CHRISTI
649.

rare vulnus insanum, remotoque morbi sæuientis flatu, cautiùs, quæ sunt sincera, perdurent, & grex purior ab hac mali contagione, spiritali vestri culminis ferramento purgetur. Nouissime hoc, necessitatis euentu quod accidit, in veritate suggerimus, quia nobis specialiter per vnamquamque prouinciam Synodos contrahentibus venerandas, dum ex nostro collegio fratribus electis plenam transmittere nitimur legationem cum nostris relationibus, quædam oborta sunt, quæ nostram intentionem rationabiliter prohiberent. Sed huius rei quam memorauimus, vrgente necessitate, generali Africanæ prouinciæ constituto per legatos diuersorum Conciliorum inuito, generalem hanc prospere vestro culmini demandauimus relationem, postulantes non nobis, sed ipsi quæ euenit, necessitati adscribere.

Ora pro nobis domine sancte ac beatissime patrum pater.

Ora pro nobis domine sancte ac beatissime patrum pater.

Ora pro nobis domine sancte ac beatissime patrum pater.

*Martinus sanctissimus ac beatissimus episcopus sanctæ Dei
ecclesiæ catholicæ atque apostolicæ urbis
Romæ, dixit:*

Relecta in præsentis suggestio reuerendissimorum episcoporum prouinciæ Africa, generalis & catholica esse reperitur, id est, ab vniuerso, quod ibidem consistit, omnipotentis Dei ecclesiastico sacerdotio, & hoc luculentius approbari dinoscitur per validissimam subscriptionem super annexam. Habet namque sicut nostis, dilectissimi fratres, in primo loco Columbum reuerendissimum episcopum Numidiæ, primatem episcoporum sancti Concilii eius. Deinde sancti Concilii Byzaceni Stephanum reuerendissimum primatem, nec non sancti Concilii Mauritanæ Reparatum reuerendissimum primatem, omnes consonanter accusantes, & ad condemnationem exurgere deprecantes nostram apostolicam summamque sedem contra nouitatis commentum. Qui propter eximum amorem quem habere videntur, & piissimo

Concil. Tom. 15.

O

principi per suam suggestionem acclamantes contra no-
uitatis defensores, id est, Paulum Constantinopolitanum
antistitem, supplicabiliter suggererunt: sed etiam & præ-
dicto Paulo pro hoc ipso aliam synodicam destinauerunt
epistolam, quatenus a defensione huiusmodi prauitatis,
quæ ad euerfionem paternarum & synodaliū definitio-
num ab antecessore ipsius Sergio irrationabiliter exposi-
ta est, compescere * re debuisset, memorantes etiam no-
biscum congratulati pro exposito antea in scripto libello
conuerfionis Pyrrhi oblato ab eo, corrigente tunc pro-
prium errorem, licet ad eum iterum ex amentia reuersus
est. Ergo quoniam per hanc suggestionem eorum, alia-
rum duarum suggestionum memorari noscuntur, quo-
rum & exemplaria ad apostolicam nostram sedem certi
sunt direxisse, oportet hanc quidem fidei gestorum in-
feri, exemplaria vero prædictarum duarum relationum
procul dubio in hoc sancto Concilio præsentari ac relegi,
per quas zelum pariter purissimum ac sincerissimum fi-
dei suæ prædicti reuerendissimi episcopi Africanæ pro-
uinciæ congrue nobis declarasse noscuntur. Sic etenim
per lectionem ipsarum gestis nostris virtus validissima in-
hærebit, approbatio existens contrariorum, qui & di-
uerfarum prouinciarum, id est, ecclesiarum submoniti
contestationibus, nullo modo passi sunt excessum pro-
prium emendare.

Theophylactus primicerius notariorum apostolicæ sedis, dixit:

Secundum præceptionem vestræ beatitudinis, alia-
rum quoque duarum suggestionum de venerabili vestro
scrinio afferens exemplaria, præ manibus habeo, quid
præcipitis?

*Martinus sanctissimus ac beatissimus episcopus sanctæ Dei
ecclesiæ catholicæ atque apostolicæ urbis
Romæ, dixit:*

Exemplar synodicæ suggestionis directæ ad serenissi-
mum principem a reuerendissimis episcopis Africanis,
in primis suscipiatur, & coram hoc sancto Concilio com-
petenter lectioni pandatur.

ANNO
CHRISTI
649.*Et accipiens Paschasius notarius regionarius apostolicae
sedis, relegit in his.**Domino clementissimo terrae marisque domino Constantino Au-
gusto, Stephanus primae sedis episcopus, vel uniuersi episcopi
Concilii Byzaceni vestrae pietatis ultimi famuli.*

OMNIPOTENS Deus ecclesiae suae prouidens, praesci-
tos ac praedestinos in praesidio eius constituit Ro-
mani nominis reges, vt quoties turbo diabolicae factio-
nis quiddam contra eam excitare tentauerit, a vestra
clementiae rigore valeat comprimi: quatenus quies eius
procurata, vestrae potentiae suffragio debeat defensari:
quia ei potestatem vestram seruiendo subiicitis, cuius mu-
nere & protectione imperatis. Vnde diuinitus praordi-
nati, eius curam singularem habetis aut primam. Scri-
ptum est igitur de vobis, & de eadem sancta ecclesia,
toto terrarum orbe diffusa: *Erunt reges nutritii tui.* pariter-
que scriptum est: *Honor regis iudicium diligit:* quia dum di-
uina rebus humanis praepositis, & orthodoxam fidem
curis saecularibus praefertis, quid aliud quam iudicium
rectum Dei cultui immolastis? Pro qua re pietati vestrae
cuncti vestrae Africae Domini sacerdotes coram Domino
supplicamus, vt nouellae praesumptionis scandalum, quod
aduersus fidem nostram attentatum est, auferatur, fra-
tremque nostrum Paulum, Constantinopolitanam eccle-
siae episcopum, regali auctoritate, vt nobiscum, id est,
cum omni generalitate orthodoxe sapere debeat, coarctare
dignemini. Fidem namque rectam, a sanctis patribus
nobis traditam, sine adiectione aut imminutione custo-
dire debemus: quia quidquid auctum fuerit aut subtra-
ctum, nunquam probatur fuisse perfectum. Scripsimus
enim praedicto fratri & coepiscopo nostro Paulo per
latores praesentium, vt nostra eum vice cum vestrae cle-
mentiae praeeptione admoneant, destinantes iniunxi-
mus: quos vestrae mansuetudini commendantes, petiti-
onis nostrae vota vt effectui mancipentur, omnes vnanimi-
ter genu mentis flexo deprecamur. Pro qua re expedit
censurae eius & famae, vt quod auctor tantae praesumptio-
nis correxit, a se vel ab aliis non sinat incorrectum iam

Theopha-
nes Con-
stantem no-
minat im-
peratorem
illum, qui
hic Constā-
tinus, alibi
Cōstantius
appellatur.

Isa. 49.

Psalm. 95.

Concil. Tom. 15.

O ij

iamque scandalum defensari. Iniunximus autem legationi nostræ supplicii pietatis vestræ, vt ea quæ prædicto fratri nostro scripsimus, ad pias vestræ ferentis aures deducere non morentur: quatenus pietas vestra diuinitatis amore instructa, pro pace ecclesiarum Dei regale præcipiat largiri præsidium, vt pace Dei fruentes, quæ omnem superat intellectum, regnum vestrum in pace securum annis innumeris propagetur. Omnipotens Deus noster, cuius potestate cuncta reguntur, benignus ad vestrum respiciat principatum, paganasque gentes, quæ de sua feritate confidunt, potentiæ suæ dextera, pietatis vestræ Christianissimæ ditioni subiugare dignetur. Et subscriptio.

Stephanus primæ sedis episcopus, his piis precibus nostris subscripsi.

Secundus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Tagafensis, his piis precibus nostris subscripsi.

Datianus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Turreblandis, his piis precibus subscripsi.

Saturinus episcopus sanctæ ecclesiæ * Miricianensis, his piis precibus subscripsi.

Ioannes, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ * Mibiarcesis, his piis precibus subscripsi.

Ianuarius, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ * Gattianensis, vt supra.

Benerius, humilis misericordia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ ciuitatis Turditanæ, vt supra.

Romulus, humilis misericordia Domini Dei episcopus sanctæ ecclesiæ ciuitatis Ticibus, vt supra.

Candidus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ patriæ Dicensis, vt supra.

Restutus, Dei misericordia episcopus sanctæ ecclesiæ Iubeclidensis, vt supra.

Fortunius, gratia Dei episcopus Cellensis, vt supra.

Criscentinus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ ciuitatis Lepis, vt supra.

Stephanus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Talaptenensis, vt supra.

Ebasius, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Vico Aterienfi, vt supra.

Donatus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Limmicensis, vt supra.

Theodorus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ ciuitatis Tamazeni, vt supra.

ANNO
CHRISTI
649.

Optatus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Antentensis, vt supra.
Constantinus gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Heliensis, vt supra.
Stephanus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Taraquensis, vt supra.

Victorinus, Dei misericordia episcopus sanctæ ecclesiæ Temunianensis, vt supra.

Paschasius, misericordia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Detorianensis, vt supra.

Iulianus, misericordia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Ruspensis, vt supra.

Salustius, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Rebianensis, vt supra.

Donatus, misericordia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Vniziuerensis, vt supra.

Theodorus, humilis episcopus sanctæ ecclesiæ Hirinensis, vt supra.

Beatus Stephanus Spesindeo, misericordia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Quæstorianensis, vt supra.

Mustulus, misericordia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ * Cebaradensis, vt supra.

Beatus Laurentius, Tarasus, humilis episcopus sanctæ ecclesiæ ciuitatis Vfilabis, vt supra.

Stephanus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ ciuitatis Gumma-
fis, vt supra.

Stephanus episcopus his precibus nostris subscripsi.

Bonifacius, pietate Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Iustini ac Maximiensis, vt supra.

Cyriacus, gratia Dei episcopus, vt supra.

Ianuarius, misericordia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Banensis, vt supra.

Felix, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ catholicæ ciuitatis * The-
nisis, vt supra.

Quintus, humilis episcopus sanctæ ecclesiæ * Acolitaneus, vt supra.

Spes, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ * Secrepedulensis, vt supra.

Nepus, gratia Dei episcopus, vt supra.

Felix, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ * Municipiis & Gernisis, vt supra.

Pentafius, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Turrium * Tamulus, vt supra.

Bonifacius, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Safuritanæ, vt supra.

Numidius, humilis episcopus sanctæ ecclesiæ * Sofianæiuncis, vt supra.

Benadus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Hermianensis, vt supra.

* Valentinianensis, Rodibaldus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ * Valentinianensis, vt supra.

*Martinus sanctissimus ac beatissimus episcopus sanctæ Dei ecclesiæ
catholicæ atque apostolicæ urbis Romæ, dixit:*

ANNO
CHRISTI
649.

Per propriam relationem venerabiles episcopi Africa-
næ prouinciæ Dauidicum sermonem adimplere noscun-
tur, quo dicit: *Loquebar de testimoniis tuis in conspectu regum,
& non confundebam.* Non enim confusionem, sed potius
gloriam inferunt diuinorum dogmatum eloquia princi-
pibus, pariterque priuatis hominibus atque sacerdotibus
catholicæ ecclesiæ, qui cum fiducia multa euangelium
gratiæ annuntiant. Vnde & prædicti reuerendissimi epi-
scopi suggerentes clementissimo principi innotescere stu-
duerunt, quoniam honor principis iudicium diligit ve-
rum ac Deo placitum. Quod itaque iudicium mala hor-
tatur nos declinare, bona autem admonet conseruare im-
periali lege firmata: per quam legem & Paulum Constan-
tinopolitanum antistitem deprecari sunt serenitatem eius,
vt de lapsu proprio eum reuocare dignetur, quatenus de
medio extrusa nouitatis præsumptione, sanctorum patrum
immobilis & sine cuiuslibet adiectione vel diminutione fi-
des ab omnibus firmiter valeat profiteri. Igitur præsentem
suggestionem, quæ ad serenissimum principem directa est
ab Africanis episcopis, actibus nostris inserta, oportet
synodalem epistolam, ad Paulum Constantinopolitanum
antistitem destinatam, per lectionem nobis fieri mani-
festam.

*Et accipiens Exuperius notarius regionarius apostolicæ
sedis, coram omnibus relegit in his.*

*Domino beatissimo & honorabili, sancto fratri Paulo patriarchæ
Gulosus, Probus, & ceteri episcopi sancti Concilii procon-
sularis, qui subterscripturi sumus.*

Epistola e-
piscoporum
Africa ad
Paulum Con-
stantinopo-
litanum e-
piscopum.
Matth. 28.

CAPVT & fundamentum fidei catholicæ vel vniuer-
sali ecclesiæ noster Deus & Dominus Iesus Chri-
stus, qui cum Patre & Spiritu sancto indiuisam habens
naturam deitatis, suis (sicut nos euangelium docet) ait
discipulis: *Euntes docete omnes gentes, baptizantes eos in nomi-
ne Patris, & Filii, & Spiritus sancti.* Dum ergo, in nomine,
diceret; non, in nominibus, vnitatem inseparabilem,

ANNO
CHRISTI
649.

non schisma, fideliter eum colentibus, & in eum sincere
 credentibus, demonstravit. Beati igitur apostoli præce-
 ptum sui magistri, nostri Domini Iesu Christi, perficientes,
 sanam & rectam doctrinam in omni orbe terrarum prædi-
 cauerunt, quoniam modo sit Deus colendus, & Christus
 eius filius noster Deus & Dominus, Deus & homo cre-
 dendus, & coæternus & coæqualis Patri & Filio diuinitate
 Spiritus sanctus. In hac ergo sine querela vera Dei cultu-
 ra catholica sancta ecclesia manente vnita, inuidia diaboli
 mors introiuit in cordibus infidelium, qui a via veritatis
 deuiantes, secundum suæ errores prauæ conscientia a fide, ^{Sap. 2.}
 sicut Apostolus loquitur, errauerunt, & inseruerunt se do- ^{1. Tim. 6.}
 loribus multis, iuxta vniuscuiusque malum intellectum
 per hæreses fidei catholicæ aduersantes: contra quas Con-
 cilia venerabilium pontificum per sacras Christianissimo-
 rum principum iussiones congregata tunc esse noscuntur,
 in quibus de hæreticorum diuersorum versutia, vel astuta
 aduersus rectam fidem eorum subtili fallacia, sancti & ve-
 ri pontifices exquirentes mundam fidei orthodoxæ, &
 liquidius declarata * omnes hæreticos prædamnantes, v-
 nissonam dixere sententiam, sancientes, quomodo fide-
 lis populi * obtineret solidata, & ineuulsibiliter radicata,
 Christi Domini Dei nostri, quemadmodum confitemur,
 personam, eum, qui super hæc auderet quippiam adiace-
 re, aut mutare, vel exinde quiddam adimere, perpetuo
 anathemate condemnando. Quam piam & sanctam &
 Deo placitam determinationem omnis suscepit libenter
 fidelis ecclesia, & per tot temporum curricula habetur &
 retinetur a recte credentibus hæc definitio immaculata,
 & immutilata firmissime. Quia vero comperimus, quod
 quædam contraria in Constantinopolitana sunt ciuitate
 contra instituta fidelium & antiquissimorum patrum &
 vniuersalium Conciliorum proposita per chartulæ cuius-
 dam venenosæ dicta, miramur, imo dolemus, cur a vo-
 bis hæc sunt permanere permissa, aut non statim conscissa,
 & recto sacerdotali proposito radicitus amputata. Nos er-
 go omnia, quæ aduersus definitiones patrum vel sancto-
 rum orthodoxorum Conciliorum, catholicam fidem per
 apostolorum doctrinam fundantium, & iam nouiter
 temporibus Sergii, tunc in tempore patriarchæ, fuerunt

* dogma-
ta* creduli-
tas

assumpta vel prædicata, vtpote execranda, damnamus, illa scilicet amplectentes, quæcumque a sanctis patribus terminata sunt, in quibus fides nostra firma & recta permanet inconuulsa, & fauente Christo, inuiolabiliter incorrupta. Nec necessarium nobis est eadem repetere, quæ semel sunt bene posita & decreta, ne ad contentionem prouocati, in periculum incidamus, suscipientes iuxta patrum definitionem anathema, si super eos aliquid dicere vel mutare, vel minuere, quod absit, præsumpsissemus noua quædam, quæ iam intelliguntur peruersa, hæretica, & Deo aduersantia capitula, cum in assumptis talia ultio infertur iuxta diuina, nisi pœnitentiæ fletibus ad Christum, in quem delinquant, conuerterint purissima sua corda. Hoc autem quod sancta suscepit recta fides & vera, sicut prædicauit & fatetur vniuersalis immaculata ecclesia, colimus & tenemus, Patrem & Filium & sanctum Spiritum inseparabilem esse trinitatem, vnum Deum. Vnum autem sanctæ trinitatis, filium Dei, id est, Christum Dominum Deum nostrum, carnem veram habere humanam cum anima rationali & intellectuali, nullatenus deitate amissa aut diminuta, sed eundem nostrum Dominum Iesum Christum, Deum & hominem confitemur, dicentes & diuinam naturam, voluntatem & operationem vt Deum habere perfectum, & quod est hominis, eundem ipsum sine quolibet dumtaxat peccati vel concupiscentiæ modo similiter naturam, voluntatem & operationem habere plenissimam, id est, in Deo Domino nostro Iesu Christo duas esse naturas, duasque voluntates naturales, sicut catholica docuit & docet semper ecclesia. Vt autem etiam exemplis sanctorum patrum, quæ præmissa sunt, multo amplius roborentur, eorum exempla huic nostro epistolari eloquio ex multis * parua inferi maturaui.

* pauca

Ex libro sancti Ambrosii Mediolanensis episcopi:

Ambrosius.
Philip. 2.

Inter alia Apostolus dicit: *Non rapinam arbitratus est esse se æqualem Deo.* Quod enim quis non habet, rapere conatur. Ergo non quasi rapinam habebat æqualitatem cum Patre, quam in substantia sui tamquam Deus & Dominus possidebat. Vnde addidit: Formam serui accepit. Contrarium vtique seruus: Æqualis ergo in Dei forma, minor in susce-

ANNO
CHRISTI
649.

susceptione carnis & hominis passione. Nam quomodo eadem posset minor esse æqualisque natura? Quomodo autem, si minor est, eadem similiter facit, quæ pater facit? Nam quomodo eadem operatio diuersæ est potestatis? Numquid sic potest minor, quemadmodum maior operari? aut vna operatio potest esse, vbi diuersa substantia est? Itaque accipe Christum secundum diuinitatem minorem dici non posse.

Item cuius supra.

Timet ergo Christus, cum Petrus non timeat. Christus timet, & Petrus dicit: *Animam meam ponam pro te.* Christus dicit: *Anima mea turbatur.* Vtrumque verum est, & plenum vtrumque ratione, quod & ille qui est inferior, non timet; & ille qui est superior, gerit timentis affectum. Ille enim quasi homo, vim mortis ignorat: iste autem quasi Deus in corpore constitutus, fragilitatem carnis exponit: vt eorum qui sacramentum incarnationis abiurant, excluderetur impietas. Denique & hæc dixit, & Manichæus non credidit, Valentinus negauit, Marcion phantasma iudicauit. Eousque autem hominem, quem veritate corporis demonstrabat, æquabat affectu, vt diceret: *Sed tamen non sicut ego volo, sed sicut tu vis.*

Item ex libro, cuius supra.

Audi etiam ipsum agere quod vult. Dixit enim: *Vt faciam voluntatem tuam Deus meus, volui.* & alibi: *Voluntarie sacrificabo tibi, & confitebor.*

Item ex libro, vt supra.

Quid est quod pater velit, & filius nolit? aut filius velit, & pater nolit? *Pater, quos vult, viuificat: & Filius, quos vult, viuificat,* sicut scriptum est. Dic nunc, quos viuificauerit filius, & pater viuificare noluerit. Cum autem filius, quos velit, viuificet, & operatio vna sit; vide quod non solum filius voluntatem patris, sed etiam pater filii faciat voluntatem. Quid est autem viuificare, nisi per filii passionem? Passio autem Christi, voluntas est patris. Quos ergo filius viuificat, per patris viuificat voluntatem. Vna igitur voluntas. Quæ autem voluntas patris, nisi vt veniret Iesus in

Concil. Tom. 15.

P

- hunc mundum, & nos mundaret a vitiis? Audi leprosum dicentem: *Si vis, potes me mundare. Respondit Iesus: Volo: & statim sanus effectus est. Videtis quia filius suæ arbiter est voluntatis, & Christi voluntas eadem quæ paterna est.*
- Matth. 3.*
- Quamquam cum dixerit: *Omnia quæ pater habet, mea sunt:* sine dubio, quia nihil excipitur, quam pater habet, eandem habet & filius voluntatem. Vna ergo voluntas, vbi vna operatio. In Deo enim voluntatis series, operationis effectus est. Sed alia voluntas hominis, alia Dei. Denique vt scias vitam in voluntate esse hominis, quia mortem timeamus: passionem autem Christi in voluntate diuina, vt pateretur pro nobis: cum Petrus vellet Dominum a passione reuocare, Dominus ait: *Non scis quæ Dei sunt, sed quæ sunt hominum.* Suscepit ergo voluntatem meam, suscepit tristitiam meam. confidenter tristitiam nomino, quia crucem prædico. Mea est voluntas, quam suam dixit: quia vt homo suscepit tristitiam meam, vt homo locutus est: & ideo ait: *Non sicut ego volo, sed sicut tu vis.* Mea est tristitia, quam meo suscepit affectu. Nemo enim moriturus exultat. Mihi compatitur, mihi tristis est, mihi dolet. Ergo pro me & in me doluit, quia pro se nihil habuit quod doleret. Doles igitur Domine Iesu, non tua, sed mea vulnera: non tuam mortem, sed nostram infirmitatem, sicut ait propheta: *Quia pro nobis dolet.* Et nos Domine existimauimus te esse in doloribus, cum tu non pro te, sed pro me doleres. Et quid mirum si pro omnibus doluit, qui pro vno fleuit? Quid mirum si moriturus pro omnibus tædeat, qui Lazarum resuscitaturus illacrymat? Verum & ibi piæ sororis lacrymis commouetur, quia mentem humanam tangebatur: & hic alto operatur affectu, vt sicut mors eius mortem abstulit, liuor eius vlcera nostra sanauit, ita etiam mœrorem nostrum mœror eius aboleret. Vt homo ergo dubitat, vt homo turbatur: non turbatur virtus, non turbatur eius diuinitas: sed turbatur anima, turbatur humanæ fragilitatis assumptio. Et ideo quia suscepit animam, suscepit & animæ passiones. Non enim Deus eo quod Deus erat, aut turbari, aut moueri posset. Denique, *Deus Deus, inquit, meus, quare me dereliquisti?* Vt homo ergo loquitur, meos circumferens metus, quod in periculis positi, a Deo desereri nos putamus. Turbatur vt ho-
- Matth. 16.*
- Matth. 26.*
- Isa. 53.*
- Ioan. 11.*
- Ibidem.*
- Psal. 21.*
- Matth. 27.*

ANNO
CHRISTI
649.

mo, flet vt homo, crucifigitur. Sic enim & apostolus Paulus ^{Hebr. 5.} dixit, quia Christi carnem crucifixerunt. & alibi apostolus Petrus ait: *Christo passo secundum carnem.* Caro igitur ^{1. Pet. 4.} est passa, diuinitas autem mortis libera passione, corpus humanæ naturæ lege concessit. An vero mori diuinitas potest, cum anima non possit? *Nolite*, inquit, *timere eos qui* ^{Matth. 10.} *corpus possunt occidere, animam autem non possunt.* Ergo si anima occidi non potest, quomodo diuinitas potest?

*Item ex libro sancti Augustini Hipponensis episcopi
aduersum Arianos:*

Est in homine simile quiddam, quamuis nequaquam illius trinitatis, quæ Deus est, excellentiæ comparandum. Ille enim Deus est, iste creatura: habet tamen aliquid distantia, vbi qualicumque modo id, quod de illa ineffabili Dei natura dicitur, possit intelligi. Neque enim frustra non est dictum: *Faciam hominem ad imaginem tuam*, tamquam Pater Filio loqueretur, aut ad imaginem meam: sed dictum est, *Ad imaginem nostram*, quod ex persona ipsius ^{Gen. 1.} trinitatis rectissime accipitur. Tria itaque ista in hominis animo cogitemus, memoriam, intelligentiam & voluntatem. Ab his tribus fit omne quod facimus, & cum tria ista bene recteque sese habent, bonum & rectum est omne quod facimus, si nec memoriam decipiat obliuio, nec error intelligentiam, nec iniquitas voluntatem. Ad Dei quippe imaginem sic reformamur. Omne igitur opus nostrum ab his tribus fit. Nihil enim agimus, quod non hæc tria simul agant. Deinde cum de singulis loquimur, etiam quod ad singula pertinet, ab omnibus agitur. Neque enim sermonem, quem de sola memoria facimus, memoria sola facit, sed intelligentia voluntasque cooperantur eum, quamuis ad solam memoriam pertinentem. Hoc & de duobus ceteris videre facillimum est. Nam quod de seipsa intelligentia loquitur, sine memoria & voluntate non loquitur: sic quidquid de sola seipsa voluntas dicit aut scribit, sine intelligentia memoriaque non facit.

*Item ex libro sancti Augustini de gratia noui
testamenti ad Honoratum.*

O homines, nolite desperare vos fieri posse filios Dei:

Concil. Tom. 15.

P ij

Ioan. 1.

quia & ipse filius Dei, hoc est, verbum Dei, caro factum est, & habitauit in nobis. Reddite vicem, & efficiamini spiritus, & habitate in illo qui caro factus est, & habitauit in nobis. Neque enim iam desperandum est participatione verbi fieri posse homines filios Dei, quando filius Dei participatione carnis factus est filius hominis. Nos itaque mutabiles in melius commutandi, participes efficiamur verbi. Verbum autem immutabile, nihil in deterius commutatum, particeps carnis effectum est, rationali anima mediante. Neque enim homo Christus, vt Apollinaristæ hæretici putauerunt, aut non habuit animam, aut non habuit rationem, aut voluntatem: sed more suo scriptura, vt & Christi humilitatem magis ostenderet, ne carnis nomen quasi indignum aliquid refugisse videretur, carnem pro homine posuit. Neque quia scriptum est: *Videbit omnis caro salutare Dei*; animæ ibi non sunt intelligendæ.

Ista. 40.

Gulofus, gratia Dei episcopus sanctæ Puppitanæ, huic libello rectæ fidei nostræ subscripsi.

Probus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Tatianæ Montanensis, vt supra.

Marcellus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Mattianensis, vt supra.

Pariator, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Hiltensis, vt supra.

Theodorus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Biltensis, vt supra.

Mellosus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Gispensis, vt supra.

Constantinus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Talborensis, vt supra.

Felix, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Parientis, vt supra.

Paulus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Tabucensis, vt supra.

Florentius, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Egugensis, vt supra.

Donatus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Ipporizaritenensis, vt supra.

Valerius, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Tiburicensis, vt supra.

Vitalis, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Zarnensis, vt supra.

Crescis, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Cæfalensis, vt supra.

Augustalis, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Abitinenensis, vt supra.

Gentilis, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Cubdensis, vt supra.

Crescens, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Tiburnicensis, vt supra.

Maximus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Rucumenensis, vt supra.

Victor, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Municipitogianæ, vt supra.

ANNO
CHRISTI
649.

ANNO
CHRISTI
649.

Ioannes, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Elibienfis, vt supra.
Bonifacius, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Telensis, vt supra.
Felix, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Timidensis, vt supra.
Fructuosus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Vinensis, vt supra.
Benenatus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Semitenfis, vt supra.

Cyprianus, gratia Dei episcopus S. ecclesiæ Tadduensis, vt supra.
Basilius, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Carpitanæ, vt supra.
Adeodatus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Abbiritanæ, vt supra.

Victor, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Membressitanæ, vt supra.

Vitalis, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Tizzicenfis, vt supra.
Petrus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Culcitanensis, vt supra.
Ianuarius, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Libertinensis, vt supra.

Redemptus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Neapolitanæ, vt supra.

Felix, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Aborenfis, vt supra.
Pariator, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Scilitanæ, vt supra.
Victor, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Bulnensis, vt supra.
Dominicus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Absallensis, vt supra.

Stephanus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Tuccaboriensis, vt supra.

Bonifacius, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Pappianensis, vt supra.

Valentinianus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Vificensis, vt supra.

Germanus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Ciumtuturbo, vt supra.

Fortunius, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Ofitanæ, vt supra.

Redemptus, gratia Dei episcopus Municipii Canapii, vt supra.
Cresciturus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Busitanæ, vt supra.

Reparatus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Meglapolitanæ, vt supra.

Ianuarius, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Mustitanæ, vt supra.

Maximus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Suenfis, vt supra.
Iulianus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ duarum Senepfalitarum, vt supra.

Donatianus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Nummulitanæ, vt supra.

Clarissimus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Tauracinæ, vt supra.

Constantinus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Altoburitanæ, vt supra.

Lucianus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Succubensis, vt supra.

Crisconius, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Vculensis, vt supra.

Candidus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Sicensis, vt supra.

Donatus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Hortensis, vt supra.

Florentius, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Zentensis, vt supra.

Quobulus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ * Cæciritanæ, vt supra.

Felix, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Trispellis, vt supra.

Benenatus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Giutrambacariensis, vt supra.

Stephanus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ * Clupiensis, vt * Clupie. supra.

Victorinus, gratia Dei episcopus Auziritanæ, vt supra.

Mellosus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Bullerensis, vt supra.

Cyprianus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Villæmagnensis, vt supra.

Nabigijs, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Tigimensis, vt supra.

Tripolius, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Vcitanæ, vt supra.

Benenatus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Naraggaritanæ, vt supra.

Flauianus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Vticensis, vt supra.

Benenatus, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Curbitanæ, vt supra.

Fortis, gratia Dei episcopus sanctæ ecclesiæ Agenensis, vt supra.

Maximus sanctissimus episcopus Aquileiensis ecclesiæ, dixit:

Directa synodalis epistola a venerabilibus Africanis episcopis Paulo Constantinopolitano antistiti, quæ in præfenti nobis relecta est, luce clarius eosdem ostendit impiissimum quidem intellectum denominati antistitis condemnantes, atque sanctorum patrum pium dogma confirmantes, duas naturas, dualque voluntates & duas operationes vnus eiusdemque Domini Dei nostri Iesu Christi dogmatizantes. Et nec hoc transitorie, aut per aliquam postpositionem, sed vt cernitis, per approbationem

ANNO
CHRISTI
649.

sanctorum patrum, id est, Ambrosii & Augustini glorioforum catholicæ ecclesiæ, eximiorumque doctorum: per quos aduersarii, de sua malitia minime recedentes ad meliorem sensum, nullius satisfactionis locum inuenient ab eo, quod tam paternis testimoniis inuitati, quamque synodalibus contestationibus in scripto & ex non scripto, ab omnibus admoniti esse noscuntur: sed & ab orthodoxis sacerdotibus præsentialiter admoniti ad correctionem proprii erroris, licet nullo modo vocem incantantium admittere passi sunt, aures mentis obturantes, vt competenter in eos, quod per sapientiam dicitur, impleatur: *Vocaui, & renuistis: extendi sermones, & non fuit qui aspiceret. Despexistis omne consilium meum, & increpationes meas neglexistis; eo quod exosam habuerint disciplinam, & timorem Domini non susceperint, nec acquieuerint consilio meo, & detraxerint vniuersæ correctioni meæ. Comedent enim fructus viæ suæ, suisque consiliis saturabuntur. Qui autem me audierit, absque terrore requiescet, & abundantia perfruetur, malorum timore sublato.* Profecto & hanc epistolam, præmemorato Paulo directam a reuerendissimis Africanis episcopis, oportet gestis inferi ad argumentum eius improbæ instantiæ vel complicum eius, quam videlicet per tot annos contra immaculatam fidem nostram Christianorum exercere noscuntur, vt ex hoc nullam habeant virtutem, quasi sine reprehensione proprium errorem in deceptione simplicium proferentes.

Theophylactus primicerius notariorum apostolicæ sedis, dixit:

Suggero beatitudini vestræ, quoniam sicuti & ipsa bene cognoscit, synodica quoque præfulis Carthaginensis, qui & superesse dinoscitur, sanctissimi Victoris cum cautela seruatur in vestro venerabili scrinio saluata, per quam competenter ille decessori beatitudinis vestræ apostolicæ recordationis Theodoro, suæ ordinationis promotionem significauit, in qua & nouam adinventionem sufficienter & ipse accusans, petiit, quatenus condemnatio eius a vestra apostolica auctoritate efficiatur. Propterea suggesti, si præcipit, vt cum aliis & huiusmodi synodica examinetur apud vestram beatitudinem.

Hic in locū
Fortunati
Monothelitæ successit. vide
Baron. an.
646. nu. 13.
& 14.

*Martinus sanctissimus ac beatissimus episcopus sanctæ Dei ecclesiæ
catholicæ atque apostolicæ urbis Romæ, dixit:*

Neesse est, & maxime propter dignitatem sedis eius, imo autem porrectum eius intellectum, Victoris quoque Carthaginensis venerabilis episcopi synodicam nobis intimari, ad perfectam cognitionem virtutis eius.

Theophylactus primicerius notariorum apostolicæ sedis, dixit:

Denominatam synodicam afferens iuxta vestram iussionem, præ manibus habeo: quid præcipitis?

*Martinus sanctissimus ac beatissimus episcopus sanctæ Dei ecclesiæ
catholicæ atque apostolicæ urbis Romæ, dixit:*

Victoris venerabilis episcopi Carthaginensis oblata synodica, huic sanctæ Synodo, vt concedet, relegatur.

*Et accipiens Paschasius notarius regionarius apostolicæ sedis,
relegit in his.*

*Domino beatissimo & honorabili sancto fratri,
Theodoro papæ Victor.*

Epistola Vi-
ctoris Car-
thaginensis
episcopi ad
Theodorum
papam.

VESTRÆ beatissimæ paternitatis apud Deum acceptabilia opera, & conuersatio gloriosa pene mundo toto sunt manifesta. Prædicationibus igitur apostolicis & doctrinis dum veræ fidei cultura vniuersa repleta sit terra, per diuinorum tamen eruditionem eloquiorum, vestra instruente admonitione exhortatoria, superædificatur orthodoxa Christi ecclesia, apostolica institutione fundata, & a fidelibus patribus firmissime roborata. Ad quam omnes beatissimi apostoli, pari honoris & potestatis consortio præditi, populorum agmina conuertentes, pie & sancte de tenebris ad lumen, de lapsu ad veram fidem, de morte ad vitam homines diuinæ prædestinationis gratia præscitos, salutaribus præceptis ac monitis perduxerunt. Quorum sanctorum apostolorum vestra fraternitas honoranda sequens plenius merita, & perfectius implens exempla, ecclesiam Dei morum probitate & actuum sanctitate condecorat, & fide sacra vel Christianis moribus vicens, quæ fieri Deo placita præcipit,

ANNO
CHRISTI
649.

pit, studiis pontificalibus indefinenter operatur & perficit, seruans legis diuinæ mandata: *Quia non legis auditores Rom. 2. iusti sunt apud Deum*, sicut narrat Apostolus, *sed factores legis iustificabuntur*. In qua lege diuina vestra sancta & veneranda sinceritas, sicut scriptum est, meditatur die ac nocte: quæ meditatio non lectione per figuram literarum tantum cõspecta, sed vberante in vobis Christi gratia, in vestra cognoscitur conscientia immobiliter insita, nullatenus de vestro corde recedente lege Christi Dei Domini sacrosancta, sicut in psalmis dicit propheta: *Os iusti meditabitur sapientiam, & lingua eius loquetur iudicium. Psalms. 1. Lex Dei eius in corde ipsius: non atramento, sed spiritu Dei 2. Corinth. 3. viui vestra in arcana conscripta; neque in tabulis lapideis, sed in tabulis cordis carnalibus*, sicut beatissimi apostoli Pauli ad Corinthios missa nos docet epistola. Quibus præmissis, significamus Deo placitæ fraternitati vestræ, die decimo septimo Kalendarum Augustarum indiçtionis quartæ, nostram humilitatem diuina gratia, suo vt præcepit munere præueniente, vt vestris sanctis ac Deo dignis precibus, in sancta Carthaginensis ciuitatis ecclesia pontificalis honoris accepisse consecrationem & stolam. In quo dignitatis fastigio, vt a Deo omnipotente regamur ab altissimo, & a malis actibus liberati, sacerdotale non nomen tantum, sed Christi Domini Dei nostri protegente auxilio, & meritum habeamus, vestris sanctis ac Deo acceptabilibus nos commendantes orationibus, poscimus, quatenus & vestris deprecationibus pro nobis ad Deum effusis muniti, & eruditionibus bonis instructi, digni efficiamur cum omni nobis populo Christiano commisso illæsi protegi velamento diuino. Ad salutationem ergo vestræ sanctæ & honorandæ fraternitatis, vice nostra Mellosum humilem vestrum fratrem, nostrum episcopum, & Redemptum diaconum, vel Cresciturum notarium sanctæ nostræ sedis, vestros famulos destinauimus, quos postulamus celerius nobis a vestra beatitudine persolui, quo possint ad proprias ecclesias ante hiemem Deo propitio remeare. Præ omnibus autem fateor, in ipso nostræ prouectionis exordio cor nostrum non leuiter vulneratum fuisse, vt propheticum illud præceptum exoptarem, dicens: *Quis dabit capiti meo aquam, aut Ierem. 9.*

Concil. Tom. 15.

Q

oculis meis fontem lacrymarum, & sedens plorabo die ac nocte?

Ecce enim ecclesiæ Dei non leuiter perturbantur, Christianissimorum voces ac gemitus episcoporum non supportamus, querentium & clamantium nouitates & concinnationum figmenta, a Paulo venerabili confacerdote nostro, vt dicitur, contra fidem veracissimam approbata debere repelli. Nos autem temperamentum causis innectentes, expedire putauimus, prædictorum beatissimorum confacerdotum nostrorum licet iustissimos questus æquanimiter supportare, & ad auditus venerandos fraternitatis vestræ hoc ipsum peruigili cura deducere. Inquiunt enim, quædam vice epigrammatum, chartarum volumina in sacris ædibus apud regiam ciuitatem nuper esse suspensa, religioni catholicæ & ipsi veræ fidei ac patrum traditionibus omnino contraria. Quis enim vecors sacrilega voce audeat prædicare, in Domino nostro Iesu Christo aut vnã tantummodo voluntatem, aut vnã operationem existere, dum manifestissimis patrum definitionibus liquidius clareat, in Domino nostro Iesu Christo duas naturas, & earum duas voluntates, duasque operationes vel proprietates naturales modis omnibus inueniri? Et possumus multiplicibus patrum documentis nostræ paruitatis intentionem firmare, nisi vestram sanctissimam fraternitatem in omnibus corde ea retinere firmissime teneamus. Vt autem ipsius sedis apostolicæ * decretis per omnia confirmemur, Leonis beatissimi prædecessoris vestri apostolicæ memoriæ definitionem inseri peruidimus, & continet:

Epist. 10.

Agit enim vtraque natura cum alterius communione quod proprium est. Nos itaque patrum in omnibus decreta sequentes, in Christo Domino nostro duas naturas, earumque duas voluntates, duasque operationes firmissime prædicamus, Deum verum atque hominem verum absque delictis humanis veraciter confitemur, repudiantes cunctarum hæresum subsannationes, vanitates & insanias mendaces. Vestrum est itaque, frater sanctissime, canonica discretione solite contrariis catholicæ fidei obuiare, nec permittere nouiter dici, quod patrum venerabilium auctoritas omnino non censuit. Nos enim humiles corde, quæ recta sunt adiutore Domino

Auctoritas
Romani
pontificis.

ANNO
CHRISTI
649.

fapientes, vno vinculo caritatis vobiscum fumus constri-
cti, veram fidem ac religionem catholicam in omnibus
fortiter defensantes. Studiosius itaque a catholicis impro-
bis probe resistere, imminendum est, ne torpore desidiae
oppressi, culpa taciturnitatis teneamur obnoxii, & quasi
favorem impendentes iudicemur, dum aduersa catholi-
cae fidei propulsare negligimus. A beato namque Felice
apostolico vestrae sanctitatis praedecessore dictum est:
Negligere quippe, cum possis, deturbare peruersos, ni-
hil est aliud quam fouere: nec caret scrupulo societatis
occulta, qui manifesto facinori definit obuiare. Lique-
t, doctor sanctissime, venenosa serpentum sine simplicitate
astutia, manifesta est dolosa haeticorum fallacia. Quid est
enim naturarum in Christo Domino nostro proprietates
auferre, nisi earumdem naturarum confusionem indu-
cere? quod catholicae ecclesiae, id est, statutis quam ma-
xime patrum sancti Calchedonensis Concilii extat con-
trarium, ex quo amplius & fundamentum fidei & per-
fectio indubitate consistit. Possemus vero etiam eidem
fratri & coepiscopo nostro Paulo beatissimo regiae ciui-
tatis antistiti similia nostris scriptis dirigere, nisi malorum
cognosceremus falsis locutionibus dictum fuisse, nostram
quasi Africanam prouinciam posse aliqua, quae in vero non
consistunt, mala peragere. Sed & hoc nostrae postulatio-
ni subiungimus, vt ea quae epistolariter a coepiscopis no-
stris sancti Concilii nostri ad beatissimum Paulum pa-
triarcham scripta sunt, per vestrae beatitudinis responso-
rios eidem fratri nostro Paulo dirigere iubeatis.

Significat
motus Gre-
gorianos,
de quibus
Theopha-
nes ann. 5.
Constant.
Baron. an.
646.

*Martinus sanctissimus ac beatissimus episcopus sanctae Dei
ecclesiae catholicae atque apostolicae urbis
Romae, dixit.*

Per synodicam epistolam suam dudum nobis rele-
ctam, Victor venerabilis Carthaginensis episcopus tam
perferuidissimum zelum suum declarauit, quamque Deo
amabilem humilitatem rationabiliter certus est osten-
diffe. Et zelum quidem per hoc, quod introductam no-
uitatem nimis accusare nostrae apostolicae fedi dinosci-
tur, & enarrare in scripto ei acclamationes pene om-
nium Christianorum, nec non gemitus reuerendissimo-

Concil. Tom. 15.

Q ij

Matth. 16.

rum episcoporum, non leuiter, sicut ille scripsit, perturbatorum propter fictiones & commenta, quæ aduersus veram confirmauit fidem Paulus episcopus Constantinopolitanus. Humilitatem autem, competenter minime præsumens abrogatum eundem Paulum habere, sed confacerdotem appellans, donec iudicium de eo nostræ apostolicæ auctoritatis, hoc est, principis apostolorum Petri cognoscat: utpote quoniam solus atque præ omnibus creditus est atque accipere meruit a rege regum Christo Deo clauis regni caelorum, ad aperiendum re-
cte credentibus in eundem Dominum nostrum, & claudendum infidelibus hæreticis. Quod utique & nos facere postulauit per propria scripta denominatus venerabilis quoque episcopus Carthaginensis, ut non despiciamus ipsius vel confacerdotum eius contra hæreticos iustas querimonias: sed quæ catholicæ fidei atque verissimæ patrum traditioni omnino contraria existunt, diiudicemus dogmata, pro eo quod iuxta eius scripta nullus audeat, licet insanus sit, sacrilega voce prædicare, vnam in Christo Deo esse tantummodo voluntatem, aut vnam operationem. Utpote luculentius omnibus comprobatur per paternas definitiones, quoniam duæ naturæ Christi Dei existunt in vnitione inconfusæ & indiuisæ, & duæ voluntates, duæque operationes & proprietates naturales: & quia plurimis testimoniis catholicæ ecclesiæ patrum huiusmodi potest Domino opitulante sermonem ostendere, licet nobis, id est, apostolicæ nostræ sedi hoc facere commisit, certus existens firmiter nos habere, atque eadem sapere & defendere legitime. Verumtamen studuit & ipse nihilominus pium firmare intellectum per sacram vocem Leonis, nostræ apostolicæ ecclesiæ præfulis, in hoc quod dicit: Operatur enim vtraque forma cum alterius communione, quod proprium est. Quibus adiiciens ait: Quoniam nos decreta sanctorum patrum in omnibus sequentes, duas naturas, ex quibus & in quibus consistit, in vnitione indiuisas; & duas voluntates, duasque operationes Christi Dei firmiter prædicamus, Deum verum atque hominem verum absque delictis humanis eundem veraciter confitentes, repudiantes cunctarum hæresum subsannationes, vanitates & insanias,

ANNO
CHRISTI
649.

mendacia atque stultitiam. Nam nos humiles, ait, corde, quæ recta sunt adiutore Domino sapientes, vno vinculo caritatis vobiscum sumus constricti, veramque fidem ac religionem catholicam in omnibus fortiter defensantes. In his ergo propria dogmata instituens, competenter & nostram expetiit canonicè auctoritatem. Propterea & scripsit: Quoniam vestrum est sanctissimi, canonica discretionè aduersariis catholicæ fidei solite resistere, nihilque permittere dici nouiter a quopiam, quod sanctorum patrum traditio minime definiuit. Et propterea contestans nos de his quæ sunt plena timoris ac veritatis, in hoc quod scribit studiosius: Itaque oportet catholicos improbis probe resistere, ne torpore desidii oppressi, taciturnitatis teneamur obnoxii, & arguamur sicuti aduersa catholicæ fidei propulsare negligentes, vtpote ad ea malignum quemdam saluantes fauorem. Huiusmodi sermonem confirmans per sacram memorationem beatæ memoriæ apostolici viri Felicis, qui scribens sapientissime ait: Negligere quippe, cum possis, deturbare peruersos, nihil est aliud quam fouere eorum impietatem. Nec enim caret scrupulo societatis occultæ, qui manifesto facinori definit obuiare. Ergo quia, vt ait, manifesta est omnibus venenosa serpentum calliditas, id est, hæreticorum fallacia, per amputationem naturalium proprietatum Christi Dei confundens naturas, oportet eam sine dubio destrui, vtpote contradicentem doctrinæ sanctorum patrum, & maxime definitioni sancti Calchedonensis Concilii. His itaque in scripto nobis oblatis pro catholica ecclesia, & tam per alios sacerdotes, quamque per ante fatum venerabilem Carthaginensem episcopum, non nos oportet de cetero negligere & differre, ne, quod absit, memoratis criminibus submittamur, irrationabiliter postponentes, & expectantes eos qui nolunt ad Dominum conuerti. Expectaui enim, sicut beatus Isaias perhibuit, vt facerent iudicium, fecerunt autem iniquitatem & non iustitiam, sed clamorem omnes pios conturbantem: & hoc dum scire debeant, quoniam iudicium Dei est secundum veritatem in eos qui talia agunt, hoc est, qui nouitates contra fidem operantur, * licet diuitiæ bonitatis Dei & sustentationis & patientiæ ignorantes, quoniam benignitas Dei ad pœni-

*for. sper-
nantque
diuitias

Rom. 2.

tentiam eos adducit: secundum autem duritiam eorum & cor impœnitens, thesaurizant sibi iram in die iræ & reuelationis iusti iudicii Dei, qui reddet vnicique secundum opera eius, iuxta quod nobis beatus Paulus apostolus protestatur. Oportet ergo præsentem quoque epistolam gestis fociari, ad arguendam contrariorum proteruiam. Igitur vsque ad hoc sufficiunt nobis querimonix contra eos, quoniam derelinquet nos tempus, iuxta quod ait apostolus, si voluerimus omnium pene orthodoxorum oblatas contra eos producere querelas, maxime dum & hæc nobis sufficiant, id est, ea quæ superius recitata sunt, vt eorum hæresim diuulgemus, & ostendamus omnibus sub accusatione eam & reprehensione merito existentem. *In ore*
Hebr. 11. *Deut. 17.* *Matth. 18.* *etenim*, iuxta quod dictum est, *duorum vel trium testium stabit omne verbum*, vt non dicatur multitudo tantorum sacerdotum & populorum, abbatum, vel monachorum in scripto & sine scripto contra huiusmodi prauissimam nouitatem ad apostolicam nostram sedem acclamantium.

Sed iam tempus exigit, vt vnus cuiusque personæ accusata in medio producantur atque examinentur canonica conscripta, quatenus incongruitatem eius & in consonantiam, quam cum patrum vel synodorum confessione habere dinoscitur, ordinabiliter intendamus, atque omnibus rationabiliter ostendamus pro tuitione catholice ecclesie, hoc videlicet sequenti celebrantes secretario; vt pote præsentem vsque ad terminum nobis querulantium Domino auxiliante effecto.

SECRETARIVS III.

In nomine Domini Dei saluatoris nostri Iesu Christi, imperii domini Constantini piissimi Augusti anno nono, sub die decimo sexto Calendas Nouembris, indictione octaua.

PRÆSIDENTE sancto ac beatissimo Martino papa sanctæ sedis apostolicæ vrbis Romæ, propositis sacrosanctis & venerabilibus euangeliis in ecclesia Domini Dei & saluatoris nostri Iesu Christi, quæ vocatur Constantiniana, residentibus etiam viris venerabilibus, pariterque cum eo audientibus:

Maximo sanctissimo Aquileiensi Deus dedit sanctissimo Caralitano episcopo.